

ARADI KÖZLÖNY

Administrator delegat:
Dr. STAUBER JÁNOS

ARAD, ANUL 53. No. 183.
1938. augusztus 19., péntek.

Redactor responsabil:
SZ. JAKAB GÉZA

Proprietar: Societatea Anonimă pt. editura ziarului Aradi Közlöny, înreg. în Reg. Publ. Periodice sub No. 146—1938. Trf. Arad.

Uj Magna Charta

Az egész olasz sajtó is nagy részletességgel foglalkozik a romániai népkisebbségek számára alkotott statutummal. A lapok kivonatossan ismertetik a törvényt, megállapítva, hogy Románia férfiasan szembenézett a kérdés lényegével, ami például szolgálhat az azonos helyzetben lévő más országoknak is. Hangoztatják, hogy a kisebbségi rendelet törvénnyel véglegesen rendezték eme kényes kérdés legtöbb vonatkozását, amelyek annyi éven keresztül szolgáltak surlódási okul.

A „Giornale d'Italia” utolsó oldalán feltűnően szedett cikk foglalkozik a kisebbségi statutummal, amelyről a következő megállapítást teszi: „Ez a törvény a megbékélést szolgáló tény.” Aláhúzza a cikkíró a statutum fontosságát és hogy Románia készen áll bizonyult összes, — a békeszerződésekből származó, — kötelezettségeinek maradék nélküli teljesítésére. Románia ünnepélyes megnyilatkozásával „belső és autonóm törvénnyel” oldotta meg a problémát és ez a ténykedés hivatott arra, hogy Magyarország és Bulgária felé közeledést hozzon létre, ami összhangtan áll Románia általános érdekeivel és amit Magyarország és Bulgária is melegen óhajtott már a múltban is. A cikkíró bátor ténykedésnek minősíti a kisebbségi statutum megalkotását, amire úgy a kormány, mint a román nép büszke lehet.

A „Tribuna” részletes cikkének, amelyben a kisebbségi statutumot tárgyalja, a következő címet adta: „Kisebbségi statutum Romániában.” A cikk, amelynek szerzője a lap bucurestii munkatársa, a következő alcímeket viseli: „A Dunánál a béke érdekében dolgoznak. — Példaadás Csehszlovákia számára.” Hangsúlyozza a cikkíró, hogy Románia kisebbségi „Magna Charta-ja nagy visszhangot váltott ki az olasz közvéleményben és sajtóban, majd rámutat arra, hogy a román kormány eme ténykedése nagy nemzetközi politikai jelentőséggel bír és világviszonylatban is visszhangot vált ki, különösen azokban az országokban, amelyeknek határain belül olyan faji népkisebbségek élnek, mint Romániában.” Anélkül, hogy belpolitikai állapotainak veszélyes volta kényszerítette volna, — írja a Tribuna, — és anélkül, hogy bármilyen külső nyomás érvényesülne, kizárólag ama meggyőződés alapján, hogy a kérdés szabályozása nemcsak a kisebbségek számára jelent előnyt, de a többség részére is nyugalmat biztosít, Románia kodifikálta a kisebbségi jogokat, mégpedig belső, szabad és autonóm törvény alapján, amely pontos körülírásokat tartalmaz.

A továbbiakban arról ír a Tribuna bucurestii munkatársa, hogy a romániai kisebbségi statutum lehetővé teszi a békeszerződések hatásosabb és gyakorlati alkalmazását, valamint egyszer és mindenkorra eltávolítja azokat a surlódási felületeket, amelyek csakis a román nép magas művelődési színvonala és a kisebbségek józansága következtében nem fejlődtek akut konfliktussá, mint más helyeken. Meleg és hódolatteljes elismerés hangján méltatja a lap Miron Cristea pátriárka és miniszterelnök érdemeit, aki a pártérdek, versengések és helyi intrikák fölé emelkedve, kormánya segítségével belső békét teremtett az együttélő nemzetek között. Külön kiemeli a szerző Románia elhatározó gesztusának nemzetközi értékét, ami siettet a szomszédos országokhoz.

Runciman kudarc esetén Chamberlain siet a csehszlovák helyzet megoldására

Alhir a békéltető tárgyalások váratlan megszakadásáról. — A német nagygyakorlat és a berlini tözsdehelyzet. — Mi igaz a „szudétanémet legió” felállításának híréből?

Londonból jelentik: Az amerikai, francia és az angol világsajtó és egyéb európai államok sajtója is napok óta a legnagyobb érdeklődést tanúsítja a német nagygyakorlatok és a német belső helyzet iránt. A Times szerint a német sajtó igen érzékenyen reagált Hull amerikai külügyi államtitkár beszédére. A beszéd és az azt követő német magatartás következménye a lap szerint az, hogy a berlini tözsden meglehetősen pánik keletkezett, amilyenre a nemzeti szociálista uralom óta nem is volt példa. Német papírokat dobtak a piacra és a nagy német fegyvergyári részvények is nagyon estek. Ezeket az eseményeket a nemzetközi politikai eseményekre vezették vissza, valamint a katonai bevonulások által okozott súlyos helyzetre. Az államnak női munkaerőt kell igénybevennie és amíg ezeket betanítják, a termelésben nagy visszaesés kell, hogy mutatkozzék.

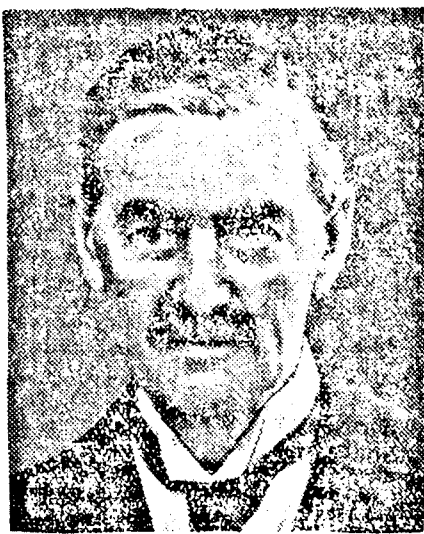
Az Evening News szerint az október elsejéig tartó és egymillió ember részvételével lezajló nagygyakorlatok, részint a Rajna völgyében, másrészt a Csehszlovákiával határos bajor területen folynak le. Az Evening Standard szerint a német Nemzeti Banknál 50 millió márkával nőttek meg az állami tartozások, szóval a katonai intézkedések rövidesen erősen érezhetők lesznek a német gazdasági életben.

Runciman lord prágai titkársága a következő közleményt adta ki csütörtökön délután:

— „Runciman lord feleségével és kíséretének tagjaival a Rothenhaus kastélyba utazott, Hohenlohe Londenburg Miksa herceg birtokára, ahol Henleinnel, valamint Franck és Kundt képviselőkkel találkozott. A lord ma este visszatért Prágába és résztvett az angol követség ebédjén.”

Runciman lord újabb tárgyalása

Prága. Tegnap délután Runciman lord felkereste hivatalában Hodzsa Milan miniszterelnököt s megbeszélést folytatott vele. Runciman ma Henleinnel találkozik és ez lesz az első megbeszélés köztük. A találkozás Hohenlohe



CHAMBERLAIN

Miksa herceg kastélyában lesz és oda utazik még Runciman lordon kívül Kundt, valamint Franke szudeta-német képviselő is. Előreláthatóan a hét végén kerül a sor Runciman lord és az Egyesült Magyar Párt vezetőjének második megbeszélésére.

Magyarországhoz és Bulgáriához való közeledést. A fasiszta Olaszország — állapítja meg végül a „Tribuna” — mindenkor a Dunamendcében létrehozandó békepolitika és együttműködés érdekében dolgozott és fejtett ki erőfe-

Tegnap újabb megbeszélés volt a szudeta-németek és Hodzsa Milan csehszlovák miniszterelnök között. Ennek során a szudeta-németek visszautasították, hogy a kormánykoalíció hét tagja is résztvegyen a tárgyalásokon, arra való hivatkozással, hogy az ajánlat elfogadásának értelme nem lenne, mert minden megkötöttségtől mentesen akarnak tárgyalni a csehszlovák kormánnyal. Hosszas tanácskozás után a felek bevonták a tárgyalásokba Runciman lordot. A lordnak csak nagynehezen sikerült Hodzsa csehszlovák miniszterelnököt rávenni arra, hogy elálljon ajánlatától. Ez a nagy fontosságú tanácskozás három és fél órát tartott. Hodzsa miniszterelnök vezetése mellett Runciman beavatkozása annyi eredménnyel járt, hogy sikerült bizonyos platformot teremteni a tárgyalások folytatására.

Kundt szudeta-német képviselő a helyzet ismertetése során arra az álláspontra helyezkedett, hogy először az alapvető kérdéseket kell elintézni és csak azután kerülhet sor a részletkérdések megoldására. A maga részéről követelte, hogy a cseh és a német nép, mint teljesen egyenrangú felek tárgyaljanak és tiltakozott az ellen, hogy a csehek többségi jogokat gyakoroljanak a németek fölött. A tárgyalásokról hivatalos kommunikét adtak ki, amely szerint a tárgyalásokat folytatni fogják, ellenben nem közli, hogy a tárgyalások folytatására mikor kerül sor.

szítéseket. Befejezésül a lap hosszas részletet közöl a magyar sajtóból, amelynek cikkei a megértés hangján emlékeznek meg a kisebbségi statutumról és kiemelik ennek nagy jelentőségét.

Chamberlain terve

A londoni sajtó azt a hírt, hogy a szudeta-németek visszautasították a csehszlovák kormány nemzetiségi javaslatát, vezető helyen közli. A lapok megállapítják, hogy az angol politikai körök az események ilyen fejlődésére el voltak készülve. A kormányhoz közelálló újságok hangoztatják, hogy éppen azért, mert a prágai tárgyalások sikerteleneknek látszottak, utazott Csehszlovákiába lord Runciman.

Beavatott helyen úgy tudják, hogy Chamberlain miniszterelnök elkészítette tervét a szudeta-német kérdésben folyó tárgyalások kudarcának esetére is. Chamberlain minden valószínűség szerint most saját maga fog akcióba lépni.

Londonban úgy találják, hogy a helyzet elmérgesedésére egyelőre nem kell számítani. De egészen bizonyossá vált, hogy a helyzet megoldásának kulcsa most már sem Prágában, sem a szudeta-németeknél, hanem Berlinben van.

Az angol kormány mindent el akar követni, hogy a tárgyalások nyílt megszakítását és a nyilvánvaló kudarcot elkerülje. Chamberlain nem akarja, hogy a dolgok olyan fordulatot vegyenek, hogy Németország felhatalmazva érezze magát egy új kalandos vállalkozás megindítására.

Nyolc ezredből áll a „szudetanémet légio“

A Manchester Guardian híradása nyomán, amelyről előzőleg beszámoltunk, a prágai sajtó is nagy izgalommal ír a szudeta-német légio megalakításáról. A Narodni Noviny jobboldali cseh lap úgy tudja, hogy a határmenti német városokban elhelyezett szudeta-német légio nyolc ezredből áll s vezetője a Csehszlovákiából elmenekült Krebs nemzeti szocialista vezető. A szudeta-német légio 8 ezredével természetesen nem jelent nagy haderőt, de különleges feladat vár rá, mikor majd az egész német hadsereg megindul Csehszlovákia ellen. A szudeta-német légio fogja vezetni a német seregeket a csehszlovák határvidéken.

A Reuter-ügynökség jelenti: A nemzeti szocialista rendszernek még mindig nem sikerült leküzdeni az ellene irányuló belső erőket. Ennek legjobb bizonyítéka az a röpirat, amely csütörtökön reggel posta útján került forgalomba és amelynek aláíróiként a „berlini ifjusági liga“ tagjai szerepelnek. A röpirat megállapítja, hogy Németországban teljesen bizonytalanná vált az élet és minden pillanatban felni lehet a háború kitörésétől, olyan háború kitörésétől, amely borzalmas sullyal fog nehezíteni a német népre. Hitler kancellár uralma

előtt a szudeta-németek és a csehek, sőt a többi nemzetiségek is békés egyetértésben éltek egymás mellett. „Mi német katonák — folytatja a röpirat — nem akarjuk a háborút és óva intjük Németország hatalmasait, hogy háborúba kergessenek bennünket. A világháború is Németország szétrombolásával végződött és ezért a német tábornokok vád alá helyezték az elmúlt rezsim vezetőit.“

A pillanatnyi helyzet:

Jóinformált prágai körökben úgy tudják, hogy a csehszlovák kormány és a szudetanémet párt vezetői között lefolyt tárgyalások után a helyzet a következőképpen alakult ki: A csehszlovák tartalékos tisztek harcias nyilatkozata nagy mértékben veszélyeztette a további tárgyalások lehetőségét és a sajtó is a szudetakö-

vetelések elutasítása mellett foglalt állást. Ezek a jelenségek azonban nem befolyásolták a kormány álláspontját és az álláspont most kedvezőbb a szudetanémetekre nézve, mint eleinte volt, miután a radikális elemek nem vesznek a tárgyalásokban részt. Lehetségesnek tartják, hogy a tárgyalások barátságosabb mederbe fognak tolni. A szudetanémeteknek Runciman lorddal folytatott tárgyalásai is annyiban jártak sikerrel, hogy a német követeléseket szerencsésebb hangnembben sikerült megfogalmazni. Habár a nézetek között még óriási eltérés van, a legutóbbi tárgyalásokon résztvevő személyiségeknek az a benyomása, hogy a kétféle álláspont valamit engedett merevségéből s a tárgyaló felek most már jobban hajlanak egy közös szempont elfogadására. Hodzsa csehszlovák miniszterelnök pénteken folytatja tárgyalásait Kundt szudetanémet vezérrel.

Aradi szállítási vállalatok és fuvarosok panasza az új közlekedési rend miatt

Akadályokba ütközik Aradon a teherszállítmányozás az új forgalmi rendszer okozta kerülők miatt. — Helyszínen vizsgálta meg a panaszokat Riscutia Moise alpolgármester

Csütörtök délelőtt az aradi szállítók és fuvarosok népes küldöttsége kereste fel Riscutia Moise nyugalmazott alezredes alpolgármestert, aki a távollévő polgármester helyett a város ügyeit intézi. A küldöttség tagjai az új közlekedési és forgalmi rendszer miatt tettek panaszt a városi közigazgatás vezetőjénél,

akinek tudomására hozták, hogy az új rend súlyos akadályokat, sőt jelentős károkat okoz a szállítmányozással foglalkozó vállalatoknak és a fuvarosoknak is. Előadták, hogy a teherszállító kocsiknak valóságos köntudást kell tenniük, amíg a vasúti állomástól, vagy a város más pontjáról rendeltetési helyükre érnek.

Súlyosbítja a helyzetet, hogy azok a mellék-uccák, amelyeknek irányába a teheráruforgalmat a főtvonalról elterelték, rossz állapotban vannak és a rajtuk való közlekedés a forgalom növekedés nyomán bekövetkezett fokozott megterhelés miatt, mindinkább nehezebbé válik.

Érdekes, hogy éppen a mai napon, a város számára a vasutól utnak indított tűzifaszállítmányt is leállították utközben és kerülő útra irányították. A teheráru szállításának problémája annál inkább megoldásra vár, mert a tüzelőanyag beszerzésével mindennapok a szállítmányozások utárába felmerülő akadályok miatti panaszok.

Riscutia Moise alpolgármester figyelemmel hallgatta végig a küldöttség előterjesztéseit és azonnali intézkedést határozott el. A délután folyamán Vlad városi mérnök kíséretében helyszíni vizsgálatot rendezett a szállítók és fuvarosok képviselőinek jelenlétében a küldöttség által panaszolt mellék-uccákban. Különös tekintettel ezen útvonalak használható voltára. Itt azután az érdekelt megismételték panaszait. A szállítók és fuvarosok elmondották, hogy milyen nehézségekkel kell megküzdeniük, mennyi károsodás és idővesztés éri őket.

Soha nem volt annyi keréklörés Aradon, mint az új forgalmi rend életbeléptetése óta.

A helyszíni vizsgálat eredményeképpen az alpolgármester és a kíséretében lévő városi mérnök megállapították, hogy

a teherforgalom lebonyolítására szolgáló útvonal szakaszai valóban elhanyagoltak és rossz állapotuk miatt sok nehézséget okoznak.

Az alpolgármester megígérte, hogy intézkedik ezeknek a részeknek kijavításáról.

Itt emittük meg, hogy másirányból is panaszok merültek fel az új közlekedési rend miatt és ezeket a panaszokat egyenesen a belügyminisztériumhoz juttatták el.

Brissac doktor és a golyó

Írta: ROGER RÉGIS

Mikor sorra bemutatták a vendégeket, Brissac doktor mingyárt úgy találta, hogy Germaine Pillot elragadó teremtes. Egészséges arcszíne, élénken csillogó szeme furcsa ellentétben állt fáradt mozdulataival, szenvedő arkifejezésével, halk hangjával. De Brissac, aki szenvedélyes nőbarát volt, ezt az ellentétet különlegesen csábítónak találta, boldog is volt, hogy az asztalnál egymás mellé ültették őket. Nem igen törődött jobboldali szomszédjával, hanem egyre balra fordult, ahol a kis Pillotné ült, mint mingyárt meg is jegyezte, azért fordul balra, mert hiszen baloldalon van a szív is.

Brissac egészen fiatal ember volt, éppen hogy elvégezte tanulmányait és leszolgálta gyakorlati évét a kórházban. Most nekilátott, hogy társadalmi összeköttetések révén szerezzon prakszist, ami szépen sikerült is neki. Hajlandó volt akár csunya betegnek is udvarolni, ha megszerezhetette rendelője számára. Így hát kettőzött erővel látott hozzá az udvarláshoz Germaine Pillot esetében. Rövid bevezetés után mingyárt rátért kedvenc témájára, a szerelemre és miután Germaine nem nagyon tiltakozott, egyre vakmerőbb megjegyzéseket tett. Az asszony még el is mosolyodott olykor, de csakhamar visszatért szája köré az a furcsa fájdalmas vonás. Végre, mikor Brissac egy kis szünetet tartott, hirtelen megszólalt:

— Ó, kedves doktor, ha tudná, milyen beteg vagyok! Már három év óta, mióta elváltam tőle. És akárhány specialistát kérdeztem meg, egyik se tudja, mi a bajom. Pedig higgye el, nagyon beteg vagyok.

— Biztosítom, hogy igazuk van a specialistáknak — mondta kedvetlenül Brissac, aki kétségbe volt esve, ha társaságban konzultáltak.

— Maga is azt mondja! — fakadt ki Germaine sértődötten.

— Azaz... — vonult vissza óvatosan Brissac, azután gyorsan másról kezdett beszélni. Később kártyáztak s csak mikor fölkerelkedtek a vendégek találkozott Germaine-nel. Azonnal hozzálépett:

— Megengedi, hogy hazakisérjem? Lenn vár a kocsim.

— Ó, köszönöm — felelt Germaine.

Mialatt az autó hazafelé futott velük s Brissac kénytelen volt az utra figyelni, Germaine végre akadálytalanul beszélhetett betegségéről:

— Képzeli el, doktor, egyetlen éjszaka se hunyom le a szemem. És ha mégis sikerül elaludnom, akkor szörnyű álmok gyötörnek. Napközben rettenetes fejfájások kínoznak s egyre szédülök. Azt hiszem, meg fogok halni. És ebéd után mindig úgy érzem, mintha egy nagy golyó lenne a gyomromban és az a golyó felszállna a torkomba, hogy megfojtsom...

Amig csak haza nem értek, Germaine szünet nélkül magyarázta betegségét s nem fogyott ki a furcsábbnál furcsább tünetek felsorolásából. Mikor kiszállt a kocsiból, még mindig nem készült el. Mikor megnyomta a kapucsengőt, visszaszölt:

— Mit szól mindehhez, doktor?

De ekkorra Brissac már oly dühös volt, hogy elvesztette önuralmát és durván kiáltott ki a kocsiból:

— Azt hiszem, asszonyom, a legokosabb lenne,

ha meghaligatná egyik udvarlóját. Biztosíthatom, hogy én mindig rendelkezésre állok.

— Hülye! — kiáltott az asszony sértődötten és becsapta maga mögött a kaput.

„Hülye!“ Elég kellemetlen dolog, főleg akkor, ha egy szép asszony kiáltja oda az embernek. Brissac nem is törődött bele olyan könnyen. Másnap és harmadnap gyakran jutott eszébe a szép Germaine és megállapította magában, hogy csakugyan hülyén viselkedett.

Azután szerencsére a véletlen módot nyújtott rá, hogy kiköszörülje a csorbát. Véletlenül találkozott Germaine-nel az uccán és megkérdezte, nem volna-e kedve kicsit sétálni. Az asszony beleegyezett s csakhamar a Bois kellős közepén sétáltak. Ekkor Brissac így szólt:

— És hogy van az egészsége? Még mindig álmatlan? És szokott még szédülni? És mi van a golyóval?

Germaine-nak több se kellett. Részletesebben, mint valaha, hozzálátott betegségének leírásához. Brissac figyelmesen hallgatta:

— Szegénykém — mondta végre lágy hangon és ügyesen átfogta az asszony derekát. Germaine nem ellenkezett, nem is nagyon vette észre: tuiságosan el volt foglalva betegségének hiánytalan leírásával. Végül leültek egy padra és Germaine önkéntelenül Brissac vállára hajtotta fejét:

— Maga jó, — mondta halkán — végre valaki, aki megért.

— Ó, hogyne érteném meg, — felelt Brissac még halkabban — értem, miért álmatlan, miért szédül, miért vannak szörnyű álmai és értem a golyót — nem folytathatta, mert ajkuk összeért.

Krausz Simon halálára

Budapestről jelentik: Csütörtök este a Siesta-szabályozásban 68 esztendősen korán elhunyt a magyar pénzügyvilág világszerte ismert személyisége: Krausz Simon, az Angol-Magyar Bank volt vezérigazgatója. Krausz Simon már hosszabb ideje betegeskedett. Régi szivbaja hatalmasodott el rajta. Az utóbbi időben a magyar bankvezér teljes visszavonultságban töltötte életét. Halála mély részvétet váltott ki a magyar fővárosban.

Krausz Simon sokak számára nemcsak a „magyar pénzügyvilág ismert személyisége” volt, — ennél valami több és jelentősebb: barát, melegszívű ember, az önzetlenség jótévedője. Mert ő, aki valaha óriási vagyon ura volt, nem a ridegszívűek szeptájába tartozott, nem zárkózott párnázott ajtók mögé, amidőn valakinek segítségére, támogatására volt szüksége. Humanista volt. A szó legnemesebb értelmében, akit páratlan intelligenciája és különösen nagy rajongása minden iránt, ami szép — az elmúlt évtizedek egyik legértékesebb és legérdekesebb személyiségévé avatták. Nemcsak a kereskedelmi világ esestjei találtak nála támogatást, vagy ösztökélést, hanem a képzőművészek, írók, stb., — tehát a szellemiség elharcosai is. Most, amidőn lehunyta a szemét, ki tudná megszámlálni azokat, akiket valaha az anyagi romlásból felemelt, vagy azon művészeket, akiknek pénzbeli támogatásával lehetővé tette a fejlődést, ami külföldi utazás formájában volt biztosítható. Az Angol-Magyar Bank vezérigazgatója és egész sereg iparvállalat tulajdonosa mindenkinek adott, aki érdemes volt és rászorult...

Igen, Krausz Simi — ahogyan a barátai és tisztelői becézték, — mintha a mesék és legendák sejtelmes homályából lépett volna elő: nemcsak mentőangyal szerepe, hanem szinte szájhagyományá vált szerencséje is mesészerű volt. — Szerencséje... ennél a szónál azonban kénytelenek vagyunk megtorpanni, — mert ez élete végén mint egy szépséges szépasszony, hirtelen elhagyta. Elpártolt tőle — ha a szerencsét csak a pénz megjelenési formájában látjuk. A háború utáni években — amint szájról-szájra járt suttogásokból volt meg tudható — frank-spekulációkba kezdett s ez adta meg talán a kegyelemdőfist a sok, de láthatatlan sebből vérző pénzembernek. Mint a magyar pénzügyvilág egyik legkitünőbb alakja, rendkívül ügyesen tudta rejtgetni előző kereskedelmi kudarcait, mindaddig a tőzsde koronázatlan fejedelme maradt, amíg önmaga — s milyen becsületesen! — bement a elvesztett játszma eredményét. És derűsen, a lelki gazdagok végtelen türelmével viselte a gazdasági összeomlást s a romokból nem akart, sőt nem is tudott volna megmenteni becsületén semmit. Külföldön gazdasági és Magyarországon társadalmi szenzáció is volt a pénzfejedelm bukása: krisztusi alázattal viselte megpróbáltatását. Elárverezték gyönyörű villáját s óriási értéket képviselő műkincseit. És visszavonult.

Kivételesnek számítható, hogy őt, a „bukott pénzembert” nem hagyták el mind a barátok. Az igaz embernek kijáró tisztelettel és szeretettel vigasztalták tetteikkel és szavakkal. Kedvesen mosolyogva hártott el mindent:

— Ne sajnáljanak. Nyugodt lélekkel viselek mindent, mert soha senkit sem bántottam s a lelkiismeretem tiszta. Én nem vesztettem semmit, csak azok, akik segítségére szorultak. — Bár csak husz ilyen érzési ember lenne a pénzarisztokráciában, nem volna annyi könny és bánat...

Krausz Simon, az elbukottak és a művészek nagy barátja visszavonultságban sem maradt tétlen. Szerep keretű életkörülményei közepette emlékeinek él és megírja emlékiratait: „Életem” címen. A Cserépfalvi-kiadásban jelenik meg a könyv, amely irodalmi szenzáció. Bebizonyosodik, hogy tiszta, világos stílusú, remek elbeszélő író s ezenkívül az a kalandos, különös élet titkainak feltárása sem utolsósorban érdemtelen. Nagy könyvpiaci siker. A könyv jövedelméből és pénzügyi tanácsadásokból él — furcsa iróniája a sorsnak — az írók pénzügyi reményisége. A nagyszerű könyv keretében tárja fel, hogy milyen egyszerű sorsból került fel arra a csúcsra, amely jéghideg légkörű, mint minden magaslat s ahol ő igyekezett némi szívet-lelket melegeítő sugárzást támasztani. Nemcsak külföldi pénzügyi körökben ismerték el, hanem — különösen a háború alatt — belföldön is a legkitünőbb összeköttetésekkel rendelkezett. Az értéktőzsde vezére Tisza István, a nagy politikus barátja volt s így — amint sokszor volt hallható — politikailag is erőteljes volt a befolyása. Vakon bíztak benne, de nemhiába, mert embereket tett gazdaggá szerencsés ipari és pénzügyi vállalkozásai révén. És amint ez a furcsa, irgalmatlan életben megtörténik — bukása után jórészt ilyenek hagyták el. Amikor veszendő volt, titkos ellenségei előtérbe léptek — hiábavaló volt minden kísérlete, a tőzsde és a gazdasági élet fejedelme menthetetlenül zuhanni kezdett...

Kétségtelenül bohém ember volt Krausz Simon, aki az édesapja szénelárusító üzletéből került a nem-emélt magasságba, de ez a bohémiség nem azt jelenti, hogy könnyelmű és komolytalan volna. A kedélye, ez az áldott derű, amely annyi küzdő embernek volt a beárazója, megmentője volt, amikor a szerencsétlen

Beiktatták méltóságába Papp Danila gyulafehérvári királyi helytartót

Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök és Calinescu Armand belügyminiszter a nagyszabású ünnepségen

Gyulafehérvár. Tegnap újból ünnepi dísz öltött a koronázási város, amely méltó ünnepélyességgel fogadta Papp Danila tábornokot, a gyulafehérvári királyi helytartót. Pontban 11 órakor érkezett meg a pályaudvarra a királyi helytartó különvonata és az állomás peronján a polgári és katonai hatóságok vezetői várták. A koronázási templomban ünnepélyes istentisz-

telet volt, majd az egyesülési teremben az új királyi helytartó fogadta a küldöttségeket. A fogadás során Miron Cristea pátriárka-miniszterelnök és Calinescu belügyminiszter mondtak beszédet, méltatván a kormányzó beiktatási napjának történelmi jelentőségét. A lakosság óriási lelkesedéssel fogadta az állomáshelyére érkező királyi helytartót.

A román kisebbségi szabályzat ügye a magyarok világkongresszusán

„Bizalmat előlegezünk a román kormánynak!” — mondta Kozma Miklós volt magyar belügyminiszter

Budapestről jelentik: A külföldi magyarok világkongresszusának ma délelőtti ülésén Kozma Miklós titkos tanácsos, a magyar rádió elnöke, volt magyar belügyminiszter, tartott nagyszabású előadást. Ennek keretében külön fejezetet szentelt az utódállamok magyarságának.

Kozma Miklós örömmel üdvözölte a román kormány kisebbségi szabályzatát, amely a napokban jelent meg a román hivatalos lapban. Jelentékeny lépésnek tartja ezt a román állam kisebbségi politikájában és hangoztatja, hogy

feltétlenül bizalmat kell előlegezni a román kormánynak

abban a tekintetben, hogy e statutumban körvonalazott pontokat meg is fogja valósítani.

Foglalkozott ezután a csehszlovákiai magyarok helyzetével, amelyben szintén lényeges fordulatot vár. Hasonlóképpen rokonszenvvel nyilatkozott a jugoszláv kormány kezdeményezéséről is.

Szükségességnek tartja Kozma Miklós minden olyan propaganda felfüggesztését, amely a kül-államokban és az utódállamokban élő magyaroknak ártalmára lehetne,

de hangoztatta, hogy senki ezektől azt a jogot el nem veheti, hogy magyarok maradjanak és magyar kultúrában éljenek.

Minden külföldi magyar viseltesse hűséggel az állam iránt,

amelyben él, de ragaszkodjék azokhoz a jogokhoz, amelyek őt a nemzetközi szerződések és az ésszerű belátások alapján megilletik.

Az észnek és érzésnek meg kell akadályozni az új 1914-et...

Vuillemin francia tábornok beszéde a német repülőkhöz

Berlin. Vuillemin marsall tiszteletére tegnap este a berlini repülők házában ünnepélyes fogadtatás volt. Milch tábornok, mint Göring marsall képviselője üdvözölte Vuillemin tábornokot és a vele érkezett francia tiszteket és örömet fejezte ki, hogy viszonyozhatja azt a szívélyességet, amellyel a német repülőket 1937. októberében Franciaországban fogadták. A francia vendégek látogatásának első napján igen szívélyes érintkezés volt tapasztalható, amely kétségenkívül még bensőségesebb lesz. Vuillemin tábornok válaszában kifejtette, hogy a Richthofen-raj látása a múlt emlékeit ébresztette benne.

körülmények elsodorták. A bankvezér — s ez milyen elcsépett, romantikus befejezés! — bukása esetén egy revolvergolyóval tesz pontot életregényének végére, de őt, akiről tragédiája után célzatosan is híresztelték az öngyilkosságot, — megmentette a kedélye. A bohémek komolyságával viselte a sorsirándulatot s mo'olyogni akkor sem felejtett el, amidőn a megélhetési gondok kigyói szorították. Dolgozott becsületesen tovább, mint egyszerű kisember s úgy halt meg, mint egy derűs életű polgár, aki irtózik és megveti a tragikus hősök példáját.

Krausz Simon, a pénz detronizált fejedelme most a halálban kisimult nyugodt arccal pihen a ravatalon. Nyugodt lelkiismerettel halhatott meg. Koronázatlan király volt, aki kényszerű száműzetésében sem alázta meg magát és népéért: a szegények és művészek tömegéért bukása után is küzdött. Szíve, ez a végtelenül

— Ezek az emlékek nem jelentik, hogy el kell távolodni az ellenféltől, hanem közeledni.

Az észnek és érzésnek meg kell akadályozni az új 1914—1918. évi katasztrófát.

A békefronton elsőnek a repülőkhöz kell lenniük.

Hitler német birodalmi vezér csütörtökön kihallgatáson fogadta Vuillemin tábornok, francia légügyi vezérkari főnököt. Délben Vuillemin tábornok kíséretével és Milch német légügyi tábornokkal együtt Magdeburba repült, ahol az ottani repülőteret látogatta meg, majd megtekintette a Junkers gyártelepet. Délután Göring vezértábornok meghívására a francia légügyi vezérkar főnöke Karinthálba utazott.

szeretetteljes szív, csak önmagához volt kegyetlen. Szivbaj ölte meg... (n. l.)

URANIA PREMIERMOZGO. Telefon: 12 82. J. 7.15 és 9.30

A film művészet csúcsteljesítménye! Az emberi szenvedély, k. a lévevesztett tömegőrület oszadása megajzolója!

A FURIA

Sylvia Sidney, Spencer Tracy

A legnagyobb élő rendező: FRITZ LANG remeke.

CORSO: 5, 7.15 és 9.30 órakor!

Ma utoljára!

Telefon: 20-65

A királynő férje

JEANETTE MACDONALD, MAURICE CHEVALIER Legújabb híradó!

Holnap, szombaton

PREMIER!

Zenebona a tengeren

Főszereplők:

Marx-tartóvarek.

A Reflektor

A tíz királyi helytartó

Az ország új alapokra való helyezését szolgáló közigazgatási reformtörvény életbelépett. A tíz királyi helytartó kinevezése is megtörtént. A tíz helytartó, akik valamennyien az ország magas méltóságai közül kerültek ki, örököndnek azon, hogy a közigazgatási törvényben foglalt elvek maradéktalanul megvalósuljanak.

A közigazgatási reform elveit Armand Călinescu belügyminiszter a törvényhez fűzött indoklásában foglalta magában. Az indoklás a maga meggyőző világosságával rendkívül nagy értékű tanulmányt képez a román államnak közigazgatási téren követendő útjáról. Az indoklás bevezetésében összehasonlítást tesz a multbani és a szomszéd-

mány Craiova székhellyel, Arges tartomány Bucuresti székhellyel, Marea tartomány Constanta székhellyel, Duna tartomány Galati székhellyel, Dnyeszter tartomány Chisinau székhellyel, Prut tartomány Iasi székhellyel, Suceava tartomány Cernăuți székhellyel, Gyulafehérvár tartomány Gyulafehérvár székhellyel, Körös-vidék tartomány Kolozsvár székhellyel.

A tartományok élén egy tanács áll, amelynek elnöke a királyi helytartó. A királyi helytartókat a közigazgatási törvény értelmében királyi kizárattal nevezik ki, minisztertanácsi napló és a belügyminiszter előterjesztése alapján. A királyi helytartó rangfokozata és javadalmazása egyezik az államtitkárok hivatali rangfokozatával s azoknak fizetésével. Fizetésüket a belügyminiszterium költségvetésének keretében utalják ki. A királyi helytartó nem foglalhat el semmi más fizetett állami állást és nem is üzhet semilyen természetű szabadfoglalkozást. Ő a tartományban a kormány képviselője, a közigazgatás vezetője, valamint a tartományi tanács elnöke.

szen ezáltal végre valósággá válik az oly hosszú idő óta vita tárgyát képező közigazgatási decentralizáció. Mostantól fogva új, a gazdasági fejlődés jegyében élő korszak kezdődik, a tartományok hatásköre pontosan meg van szabva: legfőbb nyegesebb funkciójuk, hogy a helyi közigazgatási szervek pénzügyeit intézzék.

Hogy az eddigi újítások megfenekelettek és már az első pillanatban halálra voltak ítélve, az annak tulajdonítható, hogy a központosított pénzügyi politika nem engedte meg, hogy a helyi közigazgatási egységek jövedelmeiket helyi igényekre fordítsák.

Ez alkalommal a törvény kategorikus: a legutóbbi időkig a központ által bevételezett községi jövedelmeket, amelyeket a pénzügyminiszterium egészen furcsa számtan szerint osztott föl, kizárólag a helytartóság rendelkezésére bocsátja. A törvény visszaállítja a községi alapot, amelyet aztán teljes egészében a helyi szükségletekre fordíthatnak. A törvénynek ez az intézkedése minden bizonyonnyal azt fogja eredményezni, hogy a közmunkák eddig nem tapasztalt méreteket öltenek.

Kitünő benyomást keltett az a tény, hogy az új királyi helytartók, éppen úgy, mint a tartományok vezértitkárai, erdélyi születésűek. Hensu Alexandru és Papp Daniil tábornokok annak idején a hadsereg illusztris alakjai voltak, most pedig a királyi szó eme magas közjogi méltóságok betöltésére hívta őket.

A két királyi helytartó jobbkeze, valóságos jogi tanácsadója közigazgatási téren hosszú esztendő alatt szerzett tapasztalataikat fogják érvényesíteni tartományi vezértitkári minőségükben. Hodor Victor Kolozsváron és dr. Roșca Petru Gyulafehérváron. Mindkét vezértitkár eddig mint belügyminisztériumi vezérfelügyelő működött. A Temes tartomány helytartója egy kiváló jogászember: Marta Alexandru dr., a temesvári ítélőtábla volt főelnöke, míg a tartományi vezértitkári tisztségbe dr. Ciupe Gheorghe neveztek ki, aki különben a közigazgatási élet ismert alakja, hiszen Temesváron eddig az alprefektusi és a helyi közigazgatási tábla bírói állását töltötte be.

Erdélynek és Bánságnak régi, hön óhajtott kivánsága teljesült: a helyi decentralizált közigazgatás vezető pozícióba e terület reprezentatív személyiségei kerültek, akik Erdély és Bánság sajátosan egyéni körülményeivel és kívánalmaival tökéletesen tisztában vannak.

Bombaolcsó áron

vásárolhat
e hóban
mindent a

GOLYA-áruházban

Metianu 1.

dos államok hasonló törvényeivel. A törvény megalkotója tekintetbe vette azokat a jogi doktrínákat, amelyek másutt kitünő eredménnyel jártak, a lakosság lelki felépítése, az elmúlt idők tapasztalatai mind-mind megtalálhatók az új törvényben abból az egyetlen célból, hogy a helyzet valóságos jobbulását hozhák magukkal.

Bármilyen kitünő lett legyen azonban valamely törvény: ha nincs ki alkalmazza őket, nem egyebek értéktelen papirrongyoknál. A tíz királyi helytartó személyisége a legjobb biztosíték arra, hogy a közigazgatási törvény alkalmazása teljes mértékben megtörténik.

A törvény leglényegesebb újítása, hogy a községeket és általában a közigazgatást kivonja a politikai kiszolgáltatottság köréből. Ennek érdekében hatályon kívül helyezték a választói rendszert, az állami szervek változtatását. Másszóval, a személyi és választási érdek helyett, ami azzal az eredménnyel járt, hogy terméketlen vitákra adott alkalmat, a törvény bevezette a tisztviselői stabilitást és hivatali felelősséget. A helytartói tisztségnek ez a főbb tartalma.

A falvak nyomorúsága, a kis vidéki városok agóniája mind azt bizonyították, hogy az eddigi vezetés teljesen hibás, ha nem képtelen volt.

A községek választási harcátérül szolgáltak. A választás kimenetele és az ebből kifolyó zavar fontosabb volt, mint a község háztartása, vagy más közérdek. A községek elhanyagolása helyett a jövőben a polgárok kérelmeinek azonnali teljesítése szerepel első sorban. Ez a helytartó legfontosabb hivatása.

A közigazgatás vezetőjének nagyobb hivatali hatalma van, de ugyanakkor megnövekedett felelősség is terheli. A közjó előmozdítása, a rend és az ezt előmozdító fegyelem megvalósítása: ime a királyi helytartó hatásköre.

A közigazgatásnál eddig érvényesült politikai befolyás kiküszöbölése feltétlenül szükséges és bátor reformok létesítése, melyektől ennek az országnak a jövője függ.

Történelmi pillanat volt, új korszak kezdődött, az ország kinyilvánította életigenlési akaratát, amikor az uralkodó az új közigazgatási törvényt, amely a holnap Románia alapjait tette le, aláírta.

Az új közigazgatási törvény

Öfelsége II. Carol király ünnepélyes külsőségek között a trónteremben szentesítette az új közigazgatási törvényt, amelynek fontosságát az elhangzott beszédekben részletesen méltatták az előadók. Ennek a most szentesített közigazgatási törvénynek a jelentősége a helyi ellenőrzés és végrehajtás bevezetésében áll. Hasonló üdvös intézkedése az új közigazgatási törvénynek a politikának a közigazgatásból való kizárása. A törvény első sorban a decentralizációt hajtja végre.

Ilyen elvek alapján valósította meg Armand Călinescu belügyminiszter a közigazgatási törvényt, amelynek értelmében a közigazgatási egységek a következők: község, járás, megye s a tartomány. A község és a tartomány jogi személyiségek, a járás és a megye csak a törvény által megállapított helyi kerületekként működnek. A politikai értelemben vett prefektusok nem működnek tovább, helyüket egy-egy szakbiztosító foglalja el. A megyék elvesztik közigazgatási önkormányzatukat és azok ügymenetét a királyi helytartó vezeti. A közigazgatási törvény előírja az országnak tíz tartományra való felosztását, amelyek a következők: Temes tartomány, Temesvár székhellyel, Olt tarto-

Az új közigazgatási törvény által bevezetett szellem új és mindenben megfelel a mai idők követelményeinek, az a valami, amit már nagyon réggen nélkülözött az ország. Romániának egy intenzív működéssel teli időszakra van szüksége, hogy az országot kultura szempontjából is előbbre vigye és a nyugati államokkal egyenlő rangra emelje.

Az új közigazgatási törvény mindenekelőtt a tartományok becsületes gazdálkodását szorgalmazza.

A decentralizáció jelentősége

A kolozsvári, gyulafehérvári és temesvári királyi helytartók és vezértitkárai ünnepélyes beiktatása csütörtökön, pénteken és szombaton folyt le, illetőleg fog lefolyni. Marta Alexandru dr. volt ítélőtáblai főelnöknek a temesvári királyi helytartói állásába való beiktatásának ünnepségét megtisztelt jelenlétével Miron Cristea patriárka, a minisztertanács elnöke is. Az új tartományok lakosságára mindent elkövet, hogy az állásaikba kinevezett új méltóságokat minél melegebben fogadja, hi-

A legnagyobb eréllyel biztosítják Arad husellátását és a maximális árak tiszteletben tartását

Szó sem lehet arról, hogy a közönség élelmiszer ellátásában zavar következhesse be. — Az ármáx málo bizottság szakértői jelentések alapján véleményezi a husiparosok áremelési kérését

Megírta az Aradi Közlöny, hogy az aradi husiparosok a husarak felemelését kérték a várostól. A kijönként hat leiel történő áremelésre vonatkozó kérelmet azzal indokolták, hogy az élőállat árak emelkedtek és így

a husiparosok nem hozhatják forgalomba árúikat a régi maximális árakon.

A városszerte nagy feltűnést keltő beadvány ügyében egyelőre nem történt érdemi intézkedés, mert Riscuția Moise alpolgármester, aki a város ügyeit intézi, szerdán nem tartózkodott Aradon. Visszatérése után az alpolgármester a beérkezett kérelmet azonnal kiosztotta az ármegállapító bizottságnak tanulmányozás végett és a vonatkozó jelentés beérkezése után személyesen dönt a husarak emelését illetően. Amikor legutóbb hasonló kérelem merült fel a husiparosok részéről, a város a kereskedelmi és iparkamara, valamint a mezőgazdasági kamara véleményezését kérte ki arra nézve, hogy emelkedtek-e az élőállatárak. Mivel mindkét helyről azt a választ kapta a városvezetőség, hogy e téren nem következett be drágulás,

annak idején visszautasították az áremelési kérést.

Most ugyancsak ezt az eljárást követik és Riscuția Moise alpolgármesternek elhatározott szándéka, hogy minden más szemponttól függetlenül, kizárólag a tárgyilagos tájékozódás alapján dönt. Ezzel kapcsolatosan

híre járt Aradon, hogy a husiparosok ké-

résük elutasításának esetére a vágatás szüneteltetését tervezik,

vagyis nyílt sztrájk helyett elszabotálják a város husellátását. Kérdést intéztünk Riscuția Moise alpolgármesterhez, hogy mi a város álláspontja egy ilyen szabotázzsal szemben, mire a városvezetőség feje a következőket mondotta:

— Az ármegállapítások terén mindenkor megértést tanusítottam és sikerült is összeegyeztetni az érdekeket, úgyhogy lehetővé vált a békés megoldás. Az ármegállapításnál a tárgyilagos tájékozódás szolgál mértékül és a város vezetősége nem hagyja magát semmi körülmények között eltéríteni az ilyen alapon meghozott döntéstől. Ha kény szereszközöket próbálnának igénybe venni döntéscink megváltoztatása érdekében, úgy, tudjuk hogy mit kell tennünk a közérdek legerélyesebb megvédésére. Minden lehetőségünk meg van arra, hogy kíméletlen szigorral járjunk el, ha a város élelmiszerellátását bármely oldalról veszélyeztetnék.

Az alpolgármester nyilatkozata alkalmas arra, hogy minden kételyt eloszlasson a husarak emelése körül felmerülhető bonyodalmak kal kapcsolatosan. Remélhetőleg sikerül közmegelegedésre, a tényleges helyzetnek megfelelően megoldani ezt a problémát, de minden esetre bizonyos, hogy

Arad élelmiszerellátását nem veszélyeztetheti semmiféle szabotálás.

Október elsején kezdi meg működését Aradon a városi üzemekből alakított új kereskedelmi vállalat

Háromtagu központi vezetőség irányítja a vállalat munkáját,
az egyes üzemek önállóak maradnak

A közüzemek kereskedelmi vállalatokká történő átalakításáról intézkedő törvény értelmében az aradvárosi közüzemek átalakítására is megtörténtek az előkészületek. Az új kereskedelmi vállalkozás a vízműveket, a gépiüzemeket, a jéggyárat, a közúti gépkocsiszolgálatot, a tehervontatást, a csatornázást, a köztisztasági és szemétszállítási szolgálatot, az illem helyek ügyét intéző hivatalt, a városi kertet, valamint a Neptun közfürdőt foglalja magában. Három tagu vezetőség alakult, amelynek élén *Riscutia Moise* nyugalmazott alvezetős, alpolgármester áll, tagjai pedig *Tripa Mihai* gépüzemigazgató, aki a kereskedelmi vállalat ügyvezető igazgatója és *Nicolaescu Pantelimon*, a vármegyei utszolgálat mérnöke.

A felügyelő bizottságban *Dunca Carol* városi főszámvevő és *Sevici Sava* hites könyvszakértő foglalnak helyet. A kereskedelmessített közüzemek kötelékében működő egyes szolgálatok megtartják önállóságukat és helyükön maradnak azok a vezetők is, akik eddig irányították az illető üzem működését. A háromtagu vezetőség csupán az egységes irányításról gondoskodik, a vállalat önállóan működik, a várostól teljesen függetlenül saját, önálló költségvetése keretein belül. Az új kereskedelmi vállalat, amelynek hivatali helyiségeit kivétel nélkül elköltöztetik a városházáról és egyelőre a gázgyárban helyezik el, október elsején kezdi meg működését.

Elvetemült aggastyán vitriolos rabló- gyilkossági kísérlete a Mosóczy-telepen

Vitriolial öntötte szembe áldozatát: egy fiatal tisztviselőt, aki elveszítette félszemét. A bosszuálló földberlő ravasz meséje

Vakmerő vitriolos rablógyilkossági kísérlet tartja izgalomban a Mosóczy-telep lakosságát. A súlyos büntény Antal Iosif vasúti tisztviselő, Negruzzi-ucca 32. szám alatti lakásában történt és a merénylet Kiss Imre, aradmegyei Dézna községbeli aggastyán.

A merénylet előzményei a következők:

Antal Iosif, CFR, tisztviselő a közelmúlt napokban eladta Dézna község határában lévő néhány hold birtokát, amelyet az utóbbi öt év alatt a 78 éves Kiss Imre bérelt és aki a föld eladása következtében most elesett a bérlettől. A birtok ellenértékét a szabadságon lévő államvasúti tisztviselő Ileana nevű 22 éves leánya vette fel és azt hétfőn Aradra hozta. Tegnap délelőtt Kiss Imre azzal állított be Antalék Negruzzi-uccában lévő lakásába, hogy

biztos tudomása van arról, hogy Dézna valaki hamis ezresek gyárt és attól tart, hogy az 50 darab ezerlees között, amelyet Antal Ileana kapott, több hamis ezresbankó van.

Bizalmasan közölte a lakásban tartózkodó Antalnéval és a fiatal tisztviselővel, hogy neki megmutatták, hogy milyenek a hamis pénzek és ő szívesen kiválasztja Antalék ezresei közül is a hamisakat, hogy azokat cseréltessék át a birtok vásárlójával. Antalné hitelt adott volt bérleje szavainak és megkérte leányát, hogy hozza ki a hálószobá-

ban elrejtett ezresek. Antal Ileana rövid idő múlva visszatért a pénzzel és azok közül az aggastyán többeket hamisnak minősített és felajánlotta, hogy

adják oda neki a hamis bankjegyeket és ő majd kicserélteti azokat. A tisztviselőnő azonban erre nem volt hajlandó

és közölte, hogy a bankjegyek milyenségét a Banca Națională által állapítja meg és ezután az 50

ezer leit vissza is vitte a hálószobába, míg édesanyja a volt bérlelőjükkal az ebédlőben maradt. Miután Antal Ileana visszatért a szobába, édesanyja a közeli üzletbe ment bevásárolni, hogy megvendégelje Kiss Imrét, aki „érdekükben” befáradt Déznáról. Amikor a tisztviselőnő egyedül maradt, az aggasztással, az egy félliteres üveget rántott elő a zsebéből és annak tartalmát, mint később kiderült, vitriolt, a mit sem sejtő fiatal tisztviselőnő szemei közé öntötte.

A rendkívül erős maró folyadék azonnal kigégezte a fiatal leány balszemét,

míg arcát több helyen összeégette. Az erős fájdalom következtében Antal Ileana megtántorodott és meglepetésében még segítségért sem tudott kiáltani. Az elvetemült aggastyán felhasználta ezt az alkalmat, a megrémült tisztviselőnőre vetette magát,

felbeverte, majd fojtogatni kezdte,

Amikor látta, hogy Antal Ileanával nem tud könnyen végezni,

hosszú kést húzott elő zsebéből és azt a tisztviselőnőbe akarta szúrni.

A kés megvillanására a félig alélt leány visszanyerte öntudatát és élete védelmében birokkelt merényletével, akit sikerült hasbaragnia, melynek következtében a bestiális merénylet egyensúlyát veszítve hanyatt esett és elejtette. Antal Ileana ekkor kiszaladt a lakásból és torkaszakadtából segítségért kiáltott. A házbéliek nyomban hozzá siettek és miután értesültek a történetről, benyitottak a lakásba, ahol Kiss Imre törni-zúzni kezdett. A házbéliek közül valaki rendőrért szaladt, de annak megérkezéséig a merénylet elmenekült.

A megdöbbentő gyilkossági merénylet után a nagyon súlyosan sebesült Antal Ileanát orvoshoz szállították, aki megállapította, hogy

a tisztviselőnő balszemét a vitriol kigégezte, minek következtében félszemére látását mind örökre elvesztette.

A merénylet elkövetőjének kézrekerítésére a rendőrség széleskörű nyomozást indított.

Eltávolítják helyeikről a politikai protekcióval kinevezett tanárokat

Ujabb reformok a közoktatásban

Bucurestből jelentik: Armand Călinescu nemzeti nevelésügyi miniszter ugyanolyan erővel folytatja a közoktatásügy újjászervezésének nagy művét, amilyen-nél ahhoz hozzákezdett. A közoktatásügy egészességé tétele a cél, amihez szorgalommal és rendszerrel nagyon közelednek is. A tanterv kicserélése már közel van a megvalósításhoz. A gyakorlati iskolák számának növelése

rövidesen megszünteti a szellemi munkanélküliséget.

Az iskolák ezután nem „a végzett ifjak gyára” lesz, akiknek eddig hiába kellett várniuk az elhelyezkedési lehetőségekre. A tanulók számának arányosítása magával hozza a közoktatásügy rendszeresítését és ezután csak annyi tanuló lesznek az iskoláknak, amennyinek oktatását kellően el tudják látni a tanárok. Egy másik átvizsgálásra szoruló része a közoktatásügynek a helyettesítések kérdése volt és Armand Călinescu ezt az ügyeit is rendszabályozta. A helyettesítés az utóbbi időben állami intézményszerű dolog lett. Voltak iskolák, amelyek eddig csak helyettes tanárokkal működtek, akiket nem a törvényes előírások betartásával válogattak ki. Különösen a felsőoktatásban rendszeresítették a helyettesítések szokása.

Voltak katedrák, amelyeken a kinevezett tanár évekig nem adott elő.

Ismeretesek olyan esetek is, amikor a kinevezett tanár egész működése alatt nem adott elő többször, mint 10—15 esetben. Legtöbbjük meghúzódott a politikai protektorok árnyékában és ezek

tanítás helyett választási propagandát végeztek.

Ez a rendszer tarthatatlan volt már és ezt idejében látta be Armand Călinescu. A felsőiskolák tanerőinek működését szigorúan szabályozza a törvény idevonatkozó része. A jövőben csak olyan esetben engedélyezhető a helyettesítés, amikor az arra kiszemelt tanárnak meg van a kellő kiképzése. A helyettesítések nem süríthetők ezután néhány kézbe. Azoknak, akik eddig kéthárom tanszékkal is rendelkeztek, megszüntetik nagy fizetésüket és egy tanár sem láthat el a jövőben két katedrát. Az új módszer nagyszámu fiatal tanerőnek nyitja meg az utat a katedrák felé.

Szakadás lenyegeti a magyar—olasz futball-viszonyt is!

Feltűnésteltető levélben kíván beleszólni az olasz futballszövetség
a magyar szövetség benső ügyeibe. — A magyar sportkörök
őnézetes állásfoglalása

Budapestről jelentik: Az olasz labdarugó szövetség levelet intézett a magyar Labdarugó Szövetséghez, amelyben feltételeket szab a november 13. ikára kitűzött magyar—olasz Európa-kupa döntőre. Az olasz szövetség levelében hangoztatja, hogy a magyar—olasz futball-kapcsolatokat a jövőben csak akkor tarthatja fenn, ha a magyar labdarugó szövetség megígnyelmezi a magyar közönséget s kijelenti, hogy a jövőben olasz klubközi csapat, vagy válogatott csapat nem állhat ki olyan magyar csapattal, amelybe n Toldi Géza, a híres magyar balösszekötő szerepel.

Dr. Usetty Béla, a magyar labdarugó szövetség elnöke kijelentette, hogy a magyar szövetség nem hajlandó semmiféle feltételeket elfogadni és azokat teljesíteni. A szövetségi kapitány mindenkor a legjobb formában lévő játékosokból állítja

össze a válogatottat és, ha Toldi érdemes lesz a bevonatásra, szerepelni is fog. Magyar sportkörökben élénken kommentálják az olasz szövetség levelét és meglepetésüknek adnak kifejezést afellett, hogy az olaszok feltételeket akarnak szabni a közönséget és a csapatösszeállítást illetően. Az olasz szövetség — mondják — ugylátszik szeretne kibúvót találni az olasz—magyar kupadöntő elől és ha más kiutat nem talál, inkább megszakítja az olasz—magyar futball-barátságot.

CENTRAL:

PREMIER!

5 7:15, és 9:30 órakor

GANGSZTEREK ALKONYA

Egy szellemes, izgalmas, de ugyanakkor mulattató film, amely a világ legnagyobb városának, New Yorknak alvilági életéről rántja le a leplet, egyidejűleg azonban maró szatírával gunyolja ki a gangsztereket és az Egyesült-Államok rendőrségét.

Főszerepben EDWARD G. ROBINSON



ARADI KÖZLÖNY

Ie efon: 11-51. Sürgőnycim: KÖZLÖNY

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
ARAD, Bul. Reg. Maria No. 19.

Előfizetési áraink:

Gőz évre ... 840 lei || Negyedévre 210 lei
Életré ... 420 || Egy hónapra 70

Az aranyhalál rejtélye

Az arany minden gazdagság és jólét látható fokmérője. Nincs ember, aki ne kívánna magának belőle. Az újabb orvostudomány gyógyszerként is alkalmazza. És mégis előfordult, hogy ez az értékes nemesfém embert ölt. A XV. század utolsó éveiben Moro Lodovico milánói fejedelem udvarában egy ízben nagy allegorikus ünnepélyt rendeztek, melyen többek között az Aranykor is fellépett, egy kis fiúcska személyében. A gyermek meztelen teste vastag aranyréteggel volt befedve, úgy, hogy aranyból faragott, eleven szobornak látszott. A vendégek órlási tetszéssel fogadták az ötletet, nem törődve azzal, hogy a gyermek már az ünnepélyen is szemmelláthatólag rosszul érezte magát. Néhány nappal később szörnyű kínok között el is pusztult a boldogtalan teremtes. 1513-ban, a X. Leó pápa megválasztásakor rendezett római uccai ünnepélyen is hasonló eset fordult elő. Itt is egy aranyozott bőrű gyermeknek kellett képviselnie a vészátérő „Aranykort” és ez is belehalt a szereplésbe. De ezek előtt az esetek előtt és utánuk is többször megesezt, hogy ünnepségek, vagy színpadi mutatványok kedvéért színeznek arany, bronz vagy más fém porával vonták be bőrüket s így szinte fémbe öntve léptek fel. Az előle mutatvány felettébb látványos, de a színész csaknem mindig súlyos egészségi ártalmakkal, néha pedig halállal fizet a sikerért. A tudósokat sokat foglalkoztatta a kérdés, mi az oka, hogy a szervezet annyira megsínyli, ha a bőrt fémporral vonják be? Eleinte arra gondoltak, hogy a fémbevonat akadályozza a bőrlelegzést s a szervezet a szoros értelmében megfullad. De a bőrlelegzés a tüdőn át közvetítődő gázcserének csak csekély része, emiatt aligha kell tehát okvetlenül halálnak bekövetkeznie. Majd a bevonásra használt fém mérgező hatására gyanakodtak. Némely esetben valóban ez a baj közvetlen oka; de sok színész rosszul lesz már akkor is, ha testét ártalmatlan fémestéssel mázoltatja be. Ugyátszik, a bőrlikacsok (pórusok) eltömődése hat kedvezőtlenül a szervezetre, mert a festékréteg gátolja a káros salakanyagok kiválasztódását. Valószínű, hogy a bőrledek is szenvednek a bevonó festékrétegtől. Talán ez az oka annak, hogy még ma is kellemetlenül érzik magukat az artisták mutatvány közben, ha fémestéssel bemázolt testtel kell fellépniük, noha most már nagyon gondosan készítik elő a művet, úgyhogy nem támad komolyabb következménye. Aranyat persze már nem használnak, — az túlságosan költséges mulatság lenne — hanem rendszerint bronzestéssel bevonva lépnek a porondra; a fényvetők sugaraiban csillogva imbolgó táncoló bronztestek mindig tapsra ragadják a közönséget.

— IDŐJÓSLAT: Gyenge szél, változó felhőzet és a hőmérséklet súlyedése várható.

— Öfelsége köszöntő-távirata az aradi postalgazgatósághoz, Maria anyakirályné halála alkalmából Alexandru Furnica aradi postafőnök hódolatjelis táviratban fejezte ki Öfelségének, a saját és a vezetése alatt álló tisztviselői karnak a részvétét. Az aradi postafőnök a következő szövegű részvételtáviratot intézte II. Carol királyhoz: „Arad város és a megye postatisztviselői kara melyen megrendülve a Nagy Királyné halála felett, kéri Felségedet, fogadja legőszintébb részvétét és a Király, az Ország és a Trón iránti hűségét”. Erre a táviratra Öfelsége a következő tartalmu táviratban válaszolt: „Köszönöm őszinte részvétüket, Carol.”

— FOGADÓÓRÁK A KIRÁLYI HELYTARTONÁL. Marta Alexandru dr. temesi királyi helytartó magánlevelet kedden és pénteken délelőtt 11 és déli 1 óra között fogad Temesváron. A királyi helytartó egyelőre a vármegyeháza épületében a második emeleten, a prefektusi hivatali helyiségben fogad.

— Az erdélyi szász püspök látogatása Németországban. Berlinből jelentik: Kerri vallásügyi miniszter tegnap kihallgatáson fogadta Glondys erdélyi szász evangélikus püspököt, aki jelenleg Németországban tartózkodik, hogy résztvegyen a Sonderhausenben megartandó luteránus kongresszuson.

— Fiedler István dr. püspök temesvári látogatása. Tudósítónk jelenti: Fiedler István dr. szatmári és nagyvárad püspök, tegnap rövid tartózkodásra Temesvárra érkezett. A délelőtti folyamán látogatást tett a püspöki palotában.

— Papszentelés a temesvári székesegyházban. Tudósítónk jelenti: Pacha Ágoston dr. megyéspüspök a vasárnap délelőtti 11 órakor kezdődő ünnepi nagymise alatt a temesvári hittani főiskola öt végzett hallgatóját pappá szenteli. A szentelendő áldozatok közül hárman temesvári születésűek. Potenz József, fia Potenz Leonárd ismert kartongyárosnak. Boscher Ede, fia Boscher Lajos nyugalmazott államvasuti technikai főtisztviselőnek és Rátkay István, köztisztviselőként álló M. kerületi polgárok gyermeke. Nagy István az aradmegyei Nagypál községből való, ahol atyja tekintélyes gazdálkodó, míg Wolf Ferenc újanánti születésű. A papszentelés szertartását magyar és német nyelven Korner József dr. kanonok, püspöki általános helynök ismerteti.

Michel bélyegkatalógus

megérkezett Sándor könyvkereskedésbe

— Megkezdődtek a budapesti Szent István-ünnepségek. Budapestről jelentik: A székesfehérvári Szent István-ünnepségek ma reggel Serédi Jusztinián hercegprímás ünnepi miséjével kezdődtek meg. Az ünnepi nagymise reggel 9 órakor kezdődött meg a székesegyházban és azon megjelentek a polgári és katonai hatóságok küldöttséggel. A nagymisén a bazília ének- és zenekara Dohnányi „Szegedi misé”-jét adta elő.

Jön!

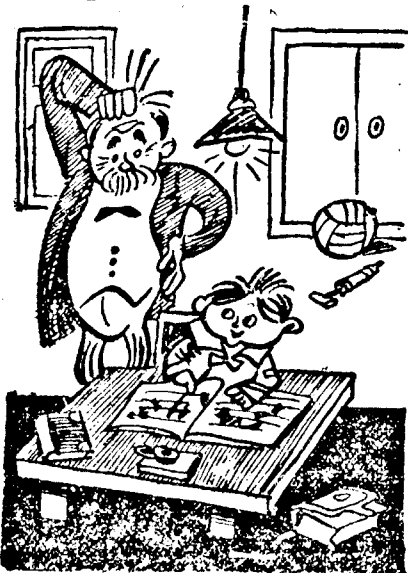
Jön!

505. a csíkkal!..

— Augusztus 15-től hivatalosan működik a temesi tartományi helytartóság. Riscutia Moise alpolgármester ma hivatalos értesítést vett kézhez a temesi tartományi helytartóságtól, melyben Marta Alexandru dr. királyi helytartó hivatalos uton közli, hogy megkezdte működését. A helytartó kéri az összes hatóságok és a nagyközönség támogatását, a maga részéről pedig jóakaratu támogatásáról biztosít minden igaz ügyet.

— Jogerőre emelkedett Kémery-Nagy büntetése. Budapestről jelentik: Kémery-Nagy Imre állástalan tanárt, az ismertnevű szélsőjobboldali vezért egy a magyar parlamentet rágalmazó beszéde miatt a törvényszék, majd később a tábla három hónapi fogsázbüntetésre ítélte. A Kuria ma az elsőfoku bíróságok ítéletét jogerőre emelte.

Egyszerű



— Mondd, fiacskám, hogy voltál képes ennyi pacnit csinálni ... ?

— Na hallod ... ? Igazán egyszerű! Csak a tollat kell jó alaposan betintáznai ... !

— Zürichi tőzsdeárlat. Páris 11.91, London 25.29 és háromnegyed, Newyork 436.31, Brüsszel 73.45, Milánó 22.96, Amszterdam 238.40, Berlin 175, Prága 15.06, Varsó 82.20, Belgrád 10.00, Bucuresti 3.25.

— Lindbergh ezredes feleségével Moszkvába repült. Varsóból jelentik: Lindbergh ezredes tegnap feleségével Varsóba érkezett, ahonnan ma mindketten tovább repültek Moszkva felé. Lindbergh ezredes Moszkvában a szovjetek légügyi nagygyűlésén fog résztvenni. Lindbergh Oroszországban tanulmányozza az északi sark felett megindítandó orosz-amerikai légi közlekedés lehetőségeit.

Wagner Lajos búcsúja

Néhány héttel ezelőtt hatalmas tyurakocsiján Aradra érkezett Mexikóból Wagner Lajos, Aradról elszármazott gyáros. Wagner Lajos felkereste ittélő rokonságát, barátait és az Aradi Közlönyben mondotta el, hogyan került az Ujvilágba és alapozta meg az azóta nagyszabású gyárteleppé virágzott vállalatát. Wagner Lajosnak hirtelen távoznia kellett Aradról, mert üzleti ügyei vissza, szállították Mexikóba és az Aradi Közlönyön keresztül búcsúzik mindazoktól a barátaitól és ismerősektől, akik szeretettel, szívesen fogadták és biztosították régi barátságukról. Itthoni élményei örökre felejthetetlennek teszik számára ezt a várost, amelyre mindenkor szívének teljes melegével gondol.

— Uj Japán követ Budapestén. Budapestről jelentik: Horthy Miklós, Magyarország kormányzója ma délelben 12 órakor ünnepélyes kihallgatáson fogadta az új budapesti japán követet, aki bemutatatta megbízó levelét, valamint elődjének visszahívó levelét. Az új japán követ a fogadtatás után átnyújtotta a kormányzónak a japán császár legmagasabb kitüntetését, a Krizantém-rendet.

— Uj idegen-ellenőrzés kezdődik októberben. Bucurestiből jelentik: A közügyügyi minisztérium úgy határozott, hogy már október elsején megkezdje a Romániában foglalkozással bíró külföldi állampolgárok ellenőrzését, akik december 31-ig szülő tartózkodási engedéllyel vannak az országban.

— Dr. Reich ismét rendel.

— Az egykori „Szálasi-párt” bomlása. Budapestről jelentik: Dr. Ungváry Sándor tanár, a Szálasi-párt helyettes igazgatója bejelentette kilépését a párt vezetésének. Kilépő nyilatkozatában hangsúlyozza, hogy azonosítja magát dr. Csomós Miklós nemrég kilépett párt igazgatóval és az indokai is ugyanazok, hogy a pártban túlsúlyra jutottak a pángermán, a rovtótmultu és kommunista elemek, amelyek ellen nem folytatták le a már többször kért vizsgálatot. Így kompromittálva látta az általa is szolgált nemzeti irányu hungarista-mozgalmat, amiért kénytelen volt a párttól megválni.

— Az Infratirea tekeversenye. Augusztus 28-án nagyszabású tekeversenyt rendez az Infratirea. Az aradi Infratirea ujjalakított tekecsakosztálya augusztus 28-án, vasárnap nagyszabású klubközi tekeversenyt rendez a CAA versenypályáján. Elsőnek az atlétikai klub kapta fel a tekesportot és nagy áldozatok árán megépítette kettős versenypályáját, amelyen már számtalan versenyt bonyolítottak le. Most pedig Pascu Gheorghe és Ciungan Aurel kezdeményezésére az Infratirea is ujra megkezdte működését és rövidesen sor kerül az egyesület afilálására is. A két említett egyesületen kívül azonban több más egyesület tagjai is üzik a kuglisportot. Az augusztus 28-iki versenyre eddig a rendező Infratirea-n kívül a CAA, Aradul, Fulgerul, Kuglibarátok Egyesülete, Astra-gyári tisztviselők, Tricolor, C. F. R., Ujaradi Tekézők és a Szombatisták Egyesülete is benevezett. A versenyt kiesési rendszer szerint bonyolítják le, a győzteseket pedig értékes díjakkal jutalmazzák. Első díj egy vándordíj-serleg, második és harmadik díj egy-egy ezüst, illetve rézplakett márványba foglalva. Egyébként az Infratirea egyesület értesíti tagjait, hogy vasárnap, augusztus 21-én délután 2 óra 30-kor az Astra-gyári tisztviselői ellen játékosan meghívásos barátságos versenyt, amelyre az egyesület vezetősége kéri a játékosok pontos megjelenését.

— Nincs külföldi érdeklődés a tengeri kivitel iránt. Megírta az Aradi Közlöny, hogy a kormány gazdasági bizottsága felszabadította a tengerikivittelt. Ez az intézkedés nem befolyásolta jelentős mértékben a kivittelt, mivel az erősváltájú országokból, — amely viszonylatban a kivitei tilalmakat megszüntették — mindössze csekély igénylés mutatkozik. A már régebben kiadott kiviteli engedélyeket sem tudják érvényesíteni, mert nincsenek megfelelő megállapodások. Általában tengeri iránt Csehszlovákiából, Németországból és Magyarországból érkeztek be igénylések.

Pacha Ágoston dr. temesi katolikus megyéspüspök tisztelgő látogatása a királyi helytartónál

A belügyminiszteriumban Călinescu Armand belügyminiszter elnöke alatt megkezdte működését az a bizottság, amely az ország új közigazgatási beosztásának alkalmazására vonatkozó irányelveket tanulmányozza. Ez a bizottság három hónapon belül elkészül munkájával. A királyi helytartóságoknak a következő szolgálati ágai lesznek: közigazgatási, pénzügyi, műszaki, mezőgazdasági, állategészségügyi, állatorvosi, népjóléti, népegészségügyi, közoktatási, mozgósítási és a nemzetet háború esetén előkészítő szervezési hivatal. A királyi helytartóság saját rendelkezéseivel további szolgálati ágakat is létesíthet.

Itt írjuk meg, hogy Pacha Ágoston dr. temesi megyéspüspök tegnap délelőtt Wartner József dr. kanonok, a püspök iroda igazgatója kíséretében megjelent Marta Alexandru dr. királyi helytartó előtt, akinek szerencsekívánatait fejezte ki az egyházmegye papsága nevében magas kinevezése alkalmával.

Itt írjuk meg, hogy a belügyminiszter rendeletileg megváltoztatta Gyulafehérvár és a Duna-tartomány nevét. Gyulafehérvár tartományt a jövőben Maros-, míg a Duna-tartományt Al-Duna-tartománynak hívják.

— Véget ért a szelistsyei román tanítói tanfolyam. Szelistsyéről jelentik: A nemzethelyettesítési miniszterium rendelkezése értelmében tudvalevően Szelistsye községben románnyelvű tanfolyamot tartottak az erdélyi kisebbségi tanítók részére, amelyen egész Erdélyből, így Aradról is résztvettek. Az eredményes tanfolyam most ért véget és ünnepélyes keretek között tartották meg a záróünnepélyt.

Székely házipar! Oleo és tartós!
Zabolai gyapju háziszőttes
180 leltől kapható minta szerint utánvétellel. Elemér, Bratianu 5. Tel. 16-64

— Elfogták a pécskai szerelmi dráma tettesét. A magyarpécskai csendőrség elfogta Kőmíves Gábor 18 éves fiatalembert, aki néhány nap előtt zsebkecsével súlyosan megsebesítette Boldizsár Katalint, akit jelenleg a kórházban ápolnak. Kihallgatása alkalmával azt vallotta, hogy tettét szerelmiféltés miatt követte el.

— Öngyilkosság Borosjenőn. Ma délelőtt telefonon jelentették az aradi ügyészségnek, hogy Biró Ferenc, biharmegyei Csonteni községbeli lakos néhány nappal ezelőtt Borosjenőn öngyilkossági szándékából nyakát bicskával megsebezte. Birót bevitték a borosjenői kórházba, azonban a gondos kezelés sem tudta életben tartani. Öngyilkosságának oka ismeretlen.

Poloskairást, par-
ketta surolást vállal **LOVAS**
lakástisztító, Str. Oituz 111

— „Dinnyeszüret“ az aradi piacon. Csütörtökön reggel 8 óra tájban valaki arról értesítette az Avram-lancu-téri piacon ellenőrző körutját végző Căsan Emil rendőrtisztet, a második kerületi rendőrség vezetőjét, hogy egy dinnyekereskedő megszegte a városi szabályrendeletben előírt elővásárlási tilalmat és reggel 9 óra előtt viszonteladásra nagyobb bevásárlásokot eszközölt. A rendőrtiszt lesbe állt és megfigyelése során kiderült, hogy Motorca Vasile nevű aradi viszonteladó 1300 kiló sárgadinnyét vásárolt össze eladás céljaira. Căsan Emil rendőrkapitány a nagymennyiségű dinnyét nyomban lefoglalta és arról értesítette felettes hatóságait és a város vezetését is, ahonnan úgy intézkedtek, hogy a többszáz dinnyét a város szegényei között osszák szét, míg az elővásárlási tilalmat megszegő Motorca ellen tovább folyik az eljárás.

— A tornaegyesület turista-osztálya augusztus 21-én, vasárnap reggel az 5 órai villamossal hegyaljai környéki turát indít. Utirány: Győrök, Kecskés, Schmidt-forrás, Kladovai völgy. Találkozás a villamos állomásnál. Hétfőn, augusztus 22-én nyolcnapos túra indul a Gyilkostóhoz vonattal. Vezető: Hentschel István. Hétfőn este cirkusz-túra. Hatodik csillagtúra a jövő vasárnap, aug. 28-án a Nefelejts-forráshoz tíz irányból, tíz vezetővel, köztük a kerékpáros túra is. Könnyű túra, vendégeket mindenkor szívesen látnak. Az emlékmű építési munkálatok megindultak, adományokat köszönettel elfogad a vezetés. Az énekkari próbák hétfő, csütörtök és péntek este megindulnak. Jelentkezéseket szívesen fogad a turista-osztály. Mindezekről bővebb felvilágosítás és részletek megtekintése az egyesületi helyiségben.

Ellentétek a német kérdésben Halifax lord és Chamberlain között

Londonból jelentik: Ma olyan hírek terjedtek el a világsajtóban, hogy Halifax lord állítólag beadta lemondását, ezeket a híreket azonban illetékes körökben a leghatározottabban megcáfolják. A lemondásról szóló hírek azért keltek szárnyra, mert a Németországgal szemben tanúsítandó eljárás felett bizonyos véleményeltérés merült fel a miniszterelnök és a külügyminiszter között.

Temesvári művészasszony nemzetközi sikere

Budapest. A csütörtökön megjelent „Magyarország“ című delutáni lap nagy cikket ír Magyar Boriska, művésznévén Barbara Bory karrierjéről, aki néhány nap múlva Erich Maschwitznak, a Balajajka világhírű szerzőjének új zenés játékában, a Paprikában játsza el a főszerepet Londonban. Magyar Boriska dr. Ungár Adolf ismert temesvári ügyvéd leánya, akinek férje dr. Baruch Félix temesvári bakterologus. A művésznő három évvel ezelőtt Budapestre utazott, ahol kiderült róla, hogy tehetséges zeneszerző, és nem sokkal utóbb egy filmet nagyszerű sikerrel megzenésített. Később Londonba költözött, ahol Barbara Bory néven jelentek meg zeneművei. Amikor néhány héttel ezelőtt Maschwitz primadonnát keresett a Paprika című darabjának előadásához, Barbara Bory jelentkezett az ajánlók között s Erich Maschwitz le is szerződtette. Nem sokkal a szerződés aláírása után a művésznő baleseten ment keresztül, melynek következtében arcán kisebb műtetet hajtottak végre és ezzel eltüntették azt az egyetlen szépséghibáját is, amely a baleset nyomaként megmaradt volna.

Új fényképész műterem!

A Buiv. Reg. Ferdinand 52. alatt
(Schutz házban) megnyitottam fényképész műtermemet. Izléses belső és külső felvételeket vállalkozom ár-
ban. Szíves pártfogás kér: **Weber László**
fényképész.

— A „Societatea Generală a Pensionarilor C. F. R. Regele Carol I.“ aradi fiókja (Str. N. Grigorescu Nr. 2.) értesítjük tagjainkat, hogy az egyesületi alapszabályok 19. paragrafusának értelmében azon tag, aki három hónapi tagsági díjjal hátralekban van, elveszti a halálórási segélyre vonatkozó igényét. Így tehát minden tagnak érdekében van, hogy kötelezettségének eleget tegyen, — a 26., 27. számú tagjaink tagsági díjakkal vannak hátralekban. Az elnökség.

— Bor, mint üzemenyag. Párisból jelentik: Ugyan ki nem tapasztalta volna, hogy a jófajta bornak milyen pezsdítő hatása van. Valósággal új energiát visz általa szervezetébe a szomjas ember. Ugyálszik a francia borok hatása az eddig ismertnél is jóval nagyobb, amennyiben még az élettelen gépeknek is adnak belőle egy-egy kortyot: úgy egy hektoliternyi. Nem éppen a burgondiból, mert azt az emberek is megisszák. Hanem a nagyobb mennyiségben visszamaradó silányabb bort használják fel erre a célra. Azaz, hogy csak a borból ledesztillált alkoholt, amit azután hozzákevernek egyéb üzemenyagokhoz, például gyanánt. Ilyenképpen a számítások szerint 15 millió hektoliter bort tudnak hasznosítani az iparban. Ez természetesen a bortermelésre nézve roppant nagyjelentőségű, mert a piac felvevőképességét hatalmasan növeli. Francia példára valószínűleg más bormerelő állam is megpróbálkozik majd ezzel a megoldással s így gazdaságilag lényeges és öröndetes változásokra lehet kilátás.

— Fogadásból megivott egy üveg benzint. A mostani történet hőse egy fuvaros, aki egy liter borért kötött fogadást, mely végzettsé vált számára. Ion Brăiloiu szabadságát töltötte szüleinél Brăilában. Több barátjával elment mulatni. Már mind mámorosak voltak az elfogyasztott szeszmenyiségtől, mikor az egyik barát egy benzinnel telt üveget vett elő a zsebéből. Brăiloiu tréfát akart űzni: — Hogyha nincs bor, akkor tudjátok meg, hogy megiszom a benzint, azután meggyujtom. — Bolond vagy? — kérdezte tőle a benzines-üveg tulajdonosa. De a fuvaros kitartott erősen, meg akarta mutatni barátainak, hogy milyen bátor. — Fogadjunk, hogy megiszom! — Mibe fogadjunk, hogy nem iszod meg? — Egy liter borból? — Rendben van! És Brăiloiu anélkül, hogy sokat gondolkodna, fogta az üveget és lehajította a benzint, mint egy spriccert. Barátai a csodálkozástól valóssággal megbénultak. De Brăiloiu-nak ez nem volt elég, hogy a fogadást megnyerje, elővette a gyufát, meggyujtotta és a szájába tette. A benzint felrobbant! A szerencsétlen ember égett, mint egy benzines hordó.

Puccs készül Palesztinában?

Varsó. Jabotinszky, a lengyel zsidóság ucionista szervezetének vezetője egy sajtóértekezleten foglalkozott a Newyork Times hírével, amely szerint lehetséges, hogy Palesztinában a zsidók között polgárháborúra kerül a sor és a baloldali zsidóság fegyveresen megtámadja az ugynevezett revizionista cionistákat. Jabotinszky szerint tényleg könnyen megtörténhetik, hogy a palesztinai zsidó lakosság egy része már a közeljövőben kísérletet tesz arra, hogy fegyveresen magához ragadja a hatalmat. A fenyegető veszély oka, hogy a zsidó körökben nagyon eltérőek a vélemények az arab terroristák elleni küzdelem eszközeit illetően.

— **VETÉSEJELENTÉSEK.** A földművelésügyi miniszteriumhoz érkezett vetésjelentések szerint Bessarabia néhány megyéjében jótékony esők voltak. Tighinia, Soroca, Lapușna és Orhei megyékben a tengerivetések kilátásai erősen megjavultak, mindamellett a tengeritérmet a Duna-völgye sok vidékén a szárazság folytán súlyos károkat szenvedett. Az idei búzatermés elérte az 500.000 vagont.

— A magyar kormányzót németországi útján elkíséri a budapesti rádió. A jövő hét eseményeinek homlokterében a kormányzót pár németországi útja áll és ebből a nagyjelentőségű eseménysorozatból természetesen részt kér a magyar rádió is. A Rádióélet holnap megfelelő száma részletesen ismerteti a Németországban közvetítésre kerülő eseményeket. A Rádióélet kiadóhivatala: Budapest, Sándor-u. 7., kíváncsira készséggel küld ingyen mutatószámot külföldre is.

INSPEKCIÓS GYÓGYSZERTÁRAK:
ANGEL gyógyszerész, Piața Catedralei 16.
(Tel.: 15—30.)
OMESCU gyógyszerész, Bulev. Reg. Maria 16
(Tel.: 14—80.)
KESZTENBAUM gyógyszerész, Strada Mărăsești 68. (Tel.: 14—70.)

Rendszeres hajójáratok

az Egyesült Államokba és Kanadába
a „Nieuw Amsterdam“, „Statendam“
„Rotterdam“ nagy luxuszöszökökkel,
valamint

Középamerika

Trinidad
Curacao
Venezuela
Columbia
Honduras
Haiti, Ecuador stb.

Délamerika

Brazília
Argentina
Uruguay
Paraguay stb.

Felvilágosítások és prospektusok:

Holland-Amerika Linie

vezérképviselő:

L. H. Lazarovitz

Timisoara, Str. Venetia 2. — Tel. 632.
BUCUREȘTI, Calea Victoriei No. 70.

Az agg Freudot ünnepelte a pszichoanalitikusok párisi kongresszusa

Zay kultuszminiszter fogadása és Bonaparte hercegnő zeneestélye a vendégek tiszteletére

Párisból jelentik: A pszichoanalitikusok, akik 15. nemzetközi kongresszusukat a nyilvánosság és a sajtó teljes kizárásával tartották meg Párisban, maguk is meglepődtek azon a szeretetreméltó fogadtatáson, amelyben a francia hivatalos körök részesítették őket, a kongresszus megnyitásának délutánján a francia kultuszminisztérium vendégei voltak.

Jean Zay, a tevékeny és tudós francia közoktatási miniszter a rue Berryer-i Rothschild-palota kertjében fogadta és melegen üdvözölte őket, nagy hódolattal tudományos működésük iránt. Talán a meleg üdvözlőszavaknál is jobban esett vendégeinek a fagyalt és a sok jégbehűtött ital, jótétemény az égő melegben. A közoktatási miniszter hosszas elbeszélgetett vendégeivel.

Sigmund Freud „üzenete”

Bármily érdekesek a kongresszusi előadások, nagy önfelegylem kell hozzá, hogy a roppant hőségben figyelemmel kísérik őket az ember. De kiből lenne önfelegylem, ha nem a pszichoanalitikusokban, e boldog hölgyekben és urakban, irigylésre méltó emberekben, akik — mielőtt mást megszabadítanának a lélek gyötrelmeitől és szorongásaitól, előbb maguk megszabadultak tőlük?

Sigmund Freud, aki nemrég érkezett Londonba, nem tehette ki magát egy újabb ut fáradalmainak. De szelme, — mint Laforgue doktor, a tudós francia elnök mondotta, — ott lebegett az előkelő és csöndes Salle d'Iénában, a kongresszus színhelyén. Széld, bölcs, minden emberi gyöngeséget megértő és megbocsátó szellem ez.

Anna Freud olvasta föl atyja legújabb, még meg nem jelent művét Mózesről és a zsidóság hivatásáról. Anna Freud, e finomvonású, törekeny nő szépen olvasta fel atyjának művét, taglalva minden szót, éreztetve a mű értelmi architektúráját. Áhítatos csend uralkodott a teremben. Nem is Anna Freud beszélt, hanem a több mint 80 éves agastyán, aki goethei korában is, Goethehez méltóan, megőrizte gondolkozásának példás frissességét, logikájának élességét, épen megőrizte termékenységét. Örökifjú, mert hiszen nem is ismeri a halál félelmét és ami annál is több és nehezebb, nem ismeri az élet félelmét sem.

A zsidóság sorsáról és hivatásáról elmélkedik Freud.

A szellem választott népe...

— A zsidóság — mondja többek között tanulmányában, amely talán egyik legszebb, legértettebb, leg-szomorubb műve a nagy tudósnak, — az Irásnak, a szellemnek népe. Ma is magán viseli az isteni teremtmény Mózesnek bélyegét, aki a szó, a gondolat örömeivel és kinjával ajándékozta meg népt. Mózes érdeme, hogy ezt a népet évezredek üldözése sem tudta megsemmisíteni. Néhány évvel a jeruzsálemi templom pusztulása után már tóra-iskolát alapított Rabbi Jochanan. Az Irás lett a hazájuk, Mózes szava a fegyverük, az imádság a testgyakorlatuk, a láthatatlan Isten a fellelvárjuk.

Igy lettek a szellem népe.

Válaszott nép?

Vajjon gondolt-e Freud, a zsidó „vicc” nagy értője és elemzője az ujkeleti zsidó tréfára: „Uram, sokáig voltunk választott néped; válassz ki most már más népet magadnak”.

Nem, Freudnak most nem volt kedve tréfára. Re-zignáltan végzi tanulmányát, szavaiban hennrezeg e nagy élet- és emberismerőnek végső tanulsága. A szellem és a test összhangja — mondja, — amely megadatott a Periklész-kor boldog athénieinek, a zsidóságnak nem jutott osztályrészül. Az ösztön és a gondolkodás hadilábon áll a legtöbb zsidó lélekben. De talán megnyugodhatnak ebben, hiszen a szellem és a gondolat hipertrofiája, ha nem is kellemesebb, de legalább emberibb betegség, mint az erőszak és a testiség túltengése.

A kongresszus résztvevői percekig ünnepelték Anna Freudot és édesatyját, aki gyönyörűen fejezte ki a szellem emberének örök vágyakozását a lélek és test összhangja, a görög kalokagatía iránt.

Zeneestély Bonaparte Mária hercegnőnél

Csütörtökön este a pszichoanalitikusok családtagjaikkal s barátaikkal Bonaparte hercegnő „zeneestélyére” voltak hivatalosak, amelyet passy-i palotájában tiszteletükre rendezett. Bonaparte Mária hercegnő I. Napoleon dédunokája; férje György görög királyi herceg; a jelenlegi görög király sógora. Anyai részről kevésbé „előkelő” a családjaja; anyai nagyatyja Louis Blanc, — de nem a negyvennyolcas forradalom nagy népevezére, hanem a montecarlo-i híres bankár. Mária

hercegnő hatalmas könyvet írt Edgar Poeról; Freud írt hozzá előszót.

A palota kertjében gyülekeztek a vendégek; a férfiak nagyjából hősiesen fekete szmokingban — itt-ott világított csak egy-egy fehér szmoking s szürkéllett-barnállott néhány demokratikus és hüvösebb világos öltözet. A hölgyek okosabbak: legtöbbjükön könnyű fehér, vagy világos-virágos estélyi ruha...

A hangversenyt a palota magas, emeletes-erkélyes könyvtárszobájában tartották, Eustration, görög zongoraművész Scarlatit, könnyen s üdítően csobogó Mozart-fantáziákat, Ravel „Szökőkút”-ját s Liszt „Erdőzugását” játszotta, előkelő mérséklettel, fegyelmezett odaadással, csupa hűsítő, kellemes dallamot. Bozontos, gögös feje fölött, míg játszott, egy nagy fekete lepke szállodált. Nagy sikere volt.

Yvette Guilbert énekel

De még nagyobb az est meglepetésének: Mme Yvette Guilbertnek. Az öreg és kövér hölgy — „nemzeti műemlék”, mint Mistinguette és Cécile Sorel — tizenkét chansont adott elő, a legszebb francia ehansonokat. Bámulatos asszony. Feledtetni tudja korát és természetét; maszkirozás nélkül elevenít meg alakokat, helyzeteket; észrevétlenül siklik egyikből át a másikba; párisi diák, szerelmes grisette, ifjúságán tűnődő, ifjúságát visszavágó agg notárius; a király, aki márkijának feleségét követeli szeretőnek. „Ha nem nézném a királyi voltodat!” — feleli a márk — „dehát nézem...” S már a következő pillanatban a párisi „lorettek” kihívó és cinikus énekét dalolja, a Quartier latin dicsőségét hirdeti, ahol

Toutes les maisons ont leur gloires
Toutes les chambres leurs histoires
Tous les meubles leurs romans...

Márkiné és füszeresszony, közönséges és finnyás, frivol és szemérmes, agg és kislány s mindig élethív; s hogy sóhajt, sópánkodik, epekedik, legyint, buzdít, riad és nevet! Ezt csak franciául lehet így, ennyi bájjal, koron és deformálódáson győzedelmeskedő játszani-tudással, játszani-akarással! Niucs egy tuljászott mozdulata, fölösleges hangja, véletlen tekintete: csupa bűvész tudatosság s mégis maga a természet. Heine mondta, hogy minden párisi kofa nagy színész. Ez a nő nagyobb színész, mint a párisi kofák! Nagyobb színész a rue Mouffetard-i kofánál is. (F. F.)

Repülőszerencsétlenség „happy-end”-del

Kényszerleszállás után elégett a varsói utasszállító gép, de senkinek sem történt baja

Bucureştiből jelentik: Majdnem újabb végzetes szerencsétlenség történt a Varsó felé közlekedő utasszállító repülőgéppel. A bucureştii startnál a pilóta arra lett figyelmes, hogy a jobb oldali motor kihagy. Üzembe állította a bal oldali mo-

tort és visszafordult gépével, de már nem tudott a leszállásra fenntartott terepen földet érni és kényszerleszállás közben a motor tüzet fogott és elégett. Szerencsére a gép közben földet ért és úgy a pilóta, mint az utasok megmenekültek.

Hogyan szabalyozza a fizetéseket az új közigazgatási törvény?

A múlt hét szombatján ünnepélyes keretek között kihirdetett közigazgatási törvény a Monitorul Oficial augusztus 14-i, 187. számában megjelent hivatalos szövegén kívül kimutatást közöl a különböző helyi közigazgatási szervek jövőbeni illetm-

nyeiről.

Igy: a másodosztályú községi jegyző fizetése 4100 lei, elsőosztályú községi jegyzőé pedig 5450 lei lesz. Másodosztályú szolgabíró illetménye 7550 lei, elsőosztályú szolgabíróé pedig 8900 lei. A megyei prefektusok fizetése 13.250 lei, illetve 16.100 lei. A közigazgatási vezérfelügyelők havi járandósága a kimutatás szerint 19.350 lei. A tartományi vezértitkárok, akik mint ismeretes a törvény értelmében minisztériumi vezértitkári rangban szerepelnek, fizetése pedig havonta 22.150 leit tesz ki.

A közigazgatási törvényhez mellékelt táblázat szerint falusi titkárok havi fizetése 2700, illetve 2900 lei lesz. A nem megyei székhely községekben működő titkárok fizetése 5000 és 4800, illetve 5800 és 5550 lei. Megyeszékhely városok titkárainak havi járandósága 8200 és 7850, illetve 9050 és 8650 lei. A törvényhatósági városok vezértitkárainak fizetése 12.200 és 11.650 lei, illetve 14.800 és 14.150 lei. A fővárosi másodosztályú vezértitkár rangban egyenlő a közigazgatási vezérfelügyelővel, havi fizetése 19.350 lei. Az elsőosztályú fővárosi vezértitkár a tartományi vezértitkárral van egyenlő rangban, a fizetése ugyanannyi: 22.150 lei.

A községi és városi titkárok fenti táblázat szerinti fizetése, mint maximum szerepel. Községeknek jogukban áll, amennyiben anyagi lehetőségeik nem engedik meg, ezeket az összegeket csökkenteni.

Sportvonat Budapestre utlevél és vizum nélkül,

csak egy fényképes személyazonossági igazolvánnyal.

Aradról indul szeptember 7-én, szerdán délelőtt
Budapestre visszaindul szept. 13-án, kedden d. u.

Résztvételi díj személyenként 1.340 lei, gyermekeknek 10 évig 840 lei

Számozott ülőhelyek a vonaton. A budapesti tartózkodás költségei előre is fizethetők leiben, akár teljes ellátásra, akár csak szoba és reggelire. Budapest megtekintése autocar-ral, „Budapest éjjel”, valamint egy napos kirándulás a Balatonra. Személyenként 2000 lei értékű pengő vihető ki. — Kérjen részletes prospektust!

Beiratkozási határidő: szept. 1. csütörtök estig a

WAGONS-LITS/COOK és EUROPA menetjegyirodákban Arad

SPORT KÖZLÖNY

Penteken állítják össze a Gloria és AMEFA csapatait a vasárnapi mérkőzésekre

Mindkét aradi divíziós csapat vasárnap folytatja utolsó erőpróbáját a bajnoki nyitány előtt és még egyiknél sem találták meg véglegesen azt az együttest, amellyel a bajnoki mérkőzéseken szerepelni fognak.

A Gloriánál a helyzet jóval könnyebb. A védelemben nincs sok probléma, mert a Theimer—Varjassy, Volentir-hármas ugyyszólván adva van és megfelelő kapustartalék áll rendelkezésre Schneider személyében. A fedezet-sor már két ízben játszott ugyanabban az összetételben: Siclován, Régner, Micola, és ez a hármas teljesen kielégített, ámbár Baity, sőt esetleg Ipacs is szóhoz juthatnak. A csatársorban szintén nincs problémája a Gloria vezetőségének, mert az Igna, Tudor, Fritz, Henegar, Mercea kvinett ugyyszólván kézenfekvő és tartalékokként Bacila, valamint Marienut II. jöhetnek számításba.

Az AMEFA csapata Sadovski, Praszler és Cucula távozása következtében még nem alakult ki. A védelemben Gerold fogja helyettesíteni Sadovskit. Slivat pedig nagy nyeresége a piros-feketék védelmének és miután Buibas komolyabb szereplésre egyelőre még nem lehet számítani, tehát valószínű a Gerold—Slivat, Kovács-védelmi hármas. A fedezet-sor a Szurgyi, Szabó (Reinhardt II), Szaniszló összetételben a legvalószínűbb, de szóhoz juthat Szegedi is. A csatársorban csak a balösszekötő helye vitás, egyébként Bermoser, Léb, Perneki, ? Batrin az összetétel. A kétes helyen Dvorzsák vagy Bellai szerepelhetnek.

A két csapat összeállítására csak a pénteki tréningek után kerül sor, annyi azonban bizonyos, hogy a két csapat a fenti keretből kerül majd ki.

A LABDARUGÁS JÁTÉK-SZABÁLYAI

Többoldalról kifejezésre juttatott óhainak engedünk akkor, amidőn a legnépszerűbb sport, a labdarugás játékszabályait leközzöljük. Az új szabályokat az International Board, a nemzetközi szabályalkotó bizottság legutóbbi ülésén fogadta el és a szabályokat máától kezdve folytatásokban fogjuk közölni.

1. A játéktér. 2. A labda. 3. A játékosok száma. 4. A játékosok felszerelése. 5. A játékvezetők. 6. A határjelzők. 7. A játék időtartama. 8. A játék megkezdése. 9. Mikor van a labda játékban és mikor játékon kívül. 10. A gól elérése. 11. A lesbenállás. 12. Szabálysértések és fegyelemzetlen viselkedés. 13. Szabadrugás (közvetlen s közvetett). 14. Büntető rugás. 15. Bedobás. 16. Kapukirugás. 17. Szögletrugás.

1. A JÁTEKTÉR.

a. Méretek. A játéktér alakja derékszögű négy szög. Hosszúsága legfeljebb 120 méter, legalább 90 méter. Szélessége legfeljebb 90 méter, legalább 45 méter. A pálya hosszúsága minden esetben nagyobb kell, hogy legyen, mint a szélessége.

b. Jelzések. A játéktérrel jól látható vonalak-kal kell kijelölni, ezeket a jelzővonalakat nem szabad a talajba bemélyíteni. A hosszabb határvonal neve: oldalvonal, a rövidebbé: kapuvonal. A játéktér mind a négy szögletében zászlót kell elhelyezni. Ennek rudja nem lehet alacsonyabb 1 1/4 méternél, a rud csúcsa pedig nem lehet hegyezett. A játéktéren a kapuvonallal párhuzamosan meg kell húzni a felező vonalat. A szögletzászlókhoz hasonló zászlókat kell elhelyezni a játéktér felező vonalának meghosszabbításában, legalább 1 méternyi távolságban az oldalvonalától. A játéktér középpontját megfelelő jellel kell feltüntetni és e pont köré körvonalat kell húzni 9 méteres sugárral.

c. A kapuelőtér. A játéktér mindkét végében két vonalat kell húzni a kapuvonalra merőlegesen, a kapuvonalnak arról a két pontjáról, amely 5 1/2 méternyre van a kapufától. E két vonal hossza 5 1/2 méter. E két vonal végét a kapuvonallal párhuzamos egyenes vonallal kell összekötni. A vonalak és a kapuvonal megfelelő része által bezárt terület a kapuelőtér.

d. A büntető terület. A játéktér mindkét végében két vonalat kell húzni a kapuvonalra merőlegesen a kapuvonalnak arról a két pontjáról, amely 16 1/2 méternyre van a kapufától. E két vonalnak a hossza 16 1/2 méter. A két vonal végét a kapuvonallal párhuzamos egyenes vonallal kell összekötni. E vonalak és a kapuvonal megfelelő része által bezárt terület a büntető terület. Mind a két büntető területen belül megfelelő jellel kell feltüntetni azt a pontot, amely 11 méternyre van a gólvonal kö-

zéppontjától. Ez a büntetőrugás helye. A büntetőrugás helyétől 9 méteres sugárral körvonalat kell húzni a játéktérnek a büntető területen kívül eső részén.

e. A szöglet-terület. Minden szöglet-zászlótól 1 méteres sugárral negyedkörvonalat kell húzni a játéktéren belül.

f. A kapuk. A kapukat mindegyik kapuvonal közepén kell elhelyezni. A kapukat két függőleges és ezeket összekötő egy vízszintes kapufából kell összeállítani. A függőleges kapufák egyenlő távolságban vannak a megfelelő szögletzászlótól, egymástól való távolságuk pedig 732 cm. A vízszintes kapufa távolsága a földtől 244 cm. A kapufák szélessége és vastagsága nem lehet 12 cm-nél nagyobb.

Háló helyezendő el a kapufákon, a kapu mögötti területen. Ezt megfelelően oda kell erősíteni és úgy kell elhelyezni, hogy a kapus számára megfelelő szabad terület legyen. (Folytatjuk).



A magyar nemzeti bajnokságban vasárnap megindulnak a küzdelmek és az első fordulón a következő mérkőzések szerepelnek: Salgótarjáni SE—Hungária, Phöbus—Ujpest, Elektromos—Szeged, Bocskai—Kispest, Taxisok—Zuglói SE, Budafok—Nemzeti.

A Kispest csapata a revanmérkőzésen ismét győzött Lembergben a Pogon ellen. Ezúttal 1:0 (0:0) volt az eredmény és a kispesti gólt Vig szerezte.

A Venus szerdán este villanyfény-mellett játszott a Victoria ellen és az érdekes, mindvégig magasszínvonalú küzdelmet a Venus 3:2 arányban nyerte meg.

A CAA-pályán vasárnap délután 5 órai kezdettel edzőmérkőzést bonyolítanak le: a házigazdák a Csanat, az újdonsült elsőosztályú csapatot látják vendégül barátságos jellegű edzőmérkőzés keretében.

Az alkerületi sportszövetség még a hét folyamán hitelesíti valamennyi a disztrikt területén levő pályát. Felhívják a pályatulajdonos egyesületek figyelmét, hogy a pályákat kellőképpen hozzák rendbe és a hitelesítés időpontjáról az egyesületeket a szövetség még értesíteni fogja.

O 9.6 mp. új világrekordot futott Walasiewicz Varsóban a 80 méteres női síkfutásban. A régi világrekordot is ő tartotta 9.8 mp-el.

O A CAO feltételeken bejelentette, hogy indul a B. osztályos bajnokságban, de csak feltételeken. Amennyiben az összehívott rendkívüli közgyűlés nem hagyja jóvá azt a határozatot, amellyel feloszlatták a labdarugó-szakosztályt. A beosztott csapatok közül most már csak az Universitatea-nak a jelentkezése hiányzik a B. osztályban.



Anglia—Franciaország 70:50

Londonban bonyolították le a két ország atletikai viadalát, amely az angolok győelmét hozta. A győztesek: 100 yard: Page angol 9.9 mp. 220 yard: Pennington angol 22.2 mp. 440 yard: Brown angol 48.8 mp. 880 yard: Wooderson angol 1 p. 55.8 mp. 1 mérföld: Pell angol 4 p. 19 mp. 3 mérföld: Emery angol 14 p. 41.8 mp. 120 yardos gát: Finlay angol 14.6 mp. 2 mérföld akadály: Cuzol francia 10 p. 34 mp. Magasugrás: Mojroud francia 185 cm. Távolugrás: Joanblanc francia 706 cm. Rudugrás: Ramadier francia 396.5 cm. Súlydobás: Noel francia 1438 cm. Diszkoszvetés: Noel francia 4651 cm. Olimpia staféta: Anglia 3 p. 22.2 mp.

A Viforul Dacia nyerte Románia vízipólóbajnokságát, a CIAC a vígaszdíj nyertese

Nagyszeben. Románia vízipólóbajnokságát befejezték. Az utolsó mérkőzések: Viforul Dacia—Armin 6:0 (2:0), SCTgM—Armin 8:0 (4:0), Ferar Nagyvárad—Universitatea 3:2 (0:2).

Ezzel a végleges helyzet ez: 1. Viforul Dacia 3 győzelem 14:2 gólarány, hat pont. 2. CSTgM 2 győzelem, 14:3 gólarány, négy pont. 3. Armin 0 győzelem, 3:15 gólarány, 0 pont. A vígaszdíj: 1. CIAC 1 győzelem, 1 döntetlen, 10:4 gólarány, három pont. 2. Ferar 1 győzelem, 4:12 gólarány, két pont. 3. Universitatea 0 győzelem, 5:12 gólarány, egy pont.

Stockholmban tartják meg a kisebbségi kongresszust

A nemzeti kisebbségek kongresszusát tavaly tudvalevőleg Londonban tartották meg, amelyen az erdélyi magyarságot báró Jósika János képviselte, igen szép eredménnyel.

Az idei kongresszus színhelye Stockholm lesz. A kongresszust augusztus 25. és 26. napjain tartják meg az ottani egyetem termeiben.

A tanácskozás tárgysorozata a következő: Megnyitó beszéd és megalakulás. A nemzetiségi politika a háború után és ennek mérlege. A béke veszélyeztetése a népi jogok mellőzése folytán. A népcsoportok követelése. Erkölcsei alapok. Az európai jogfejlődés a kisebbségi vonalon. Szervezeti kérdések.

A kongresszuson tavaly Zalosienzski, romániai ukrán kiküldött elnököt. Wilfan elnök távollétében. Hogy ki lesz az idén az elnök, azt még nem lehet tudni. A kongresszus ftkárságát, amely Ammerde halála óta betöltetlen, báró Uexküll-Güldenband, a Nation und Staat addigi szerkesztője vette át.

Ismeretlen nő holttestét fogták ki Pécskán

A magyarpécskai halászház csütörtökön délelőtt egy 40 év körüli ismeretlen nő holttestét fogták ki. A hatóság részéről kiszállt dr. Benția Enea hatósági orvos és Vrăjitor Gheorghe csendőrmester. A holttest körülbelül két napja lehetett a vízben, gesztenye hajú, piros-köves fübevalóval, fekete háromnegyedes kabát, lábán szandál-cipő. Személyazonosságának kiderítésére megindult a vizsgálat.

Hirdessen az Aradi Közlöny-ben

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Északamerikai árverseny nehezíti meg a gabonafeleslegek értékesítését

Az Egyesült-Államok részéről már be is jelentették a dömpinget

A dunai államok terméseredményeire vonatkozó becslések most már tisztább képet nyújtanak az idei kedvező eredményről. Románia, Jugoszlávia, Magyarország és Bulgária termése átlagban husz százalékkal jobb az 1937-es átlagnál.

A dunai államok már élénk tevékenységet fejtenek ki gabonafeleslegük minél előbbi elhelyezése érdekében. Vevőként számításba jön Németország, Csehország, Olaszország és Svájc. A termelő államok hajlandóak lennének

gabonafeleslegük egy részét kliringben eladni és lemondani ezen részre vonatkozólag devizákról, ezzel szemben remélik, hogy előnyösebb áralakulás mellett belföldi termelőiknek is jobb átvételi árat fizethetnek. Ennek a megoldási módnak további előnye lenne a kivitel gyors lebonyolítása, ami által egyensúlyozni lehetne az erősnek ígérkező kanadai és észak-amerikai versenyt. Az északamerikai Egyesült Államok be is jelentették már, hogy a buzaértékesítés terén dumping árpoltikát folytatnak.

Magyarország hazai termésű kőolajjal fedezheti belső szükségleteinek felét

Budapesti jelentések szerint a legutóbb Magyarországon felfedezett kőolaj lelőhelyek nagy jelentőséggel bírnak Magyarország gazdasági életére. Azt hiszik, hogy a lispei kőolajmezők napi termelését 250—300 tonnára lehet fokozni, ami Magyarország belső fogyasztásának csaknem felét fedezné. A furási munkálatokat a „Standard Oil” által ellenőrzött „American Hungarian Oil Co” végzi, a magyar kor-

mánnyal kötött 40 éves szerződés értelmében. Magyarországon érdeklődéssel várják, milyen nemzetközi vonatkozású következményei lesznek a magyar kőolajmezők jelentőségében bekövetkezett változásnak, nevezetesen, hogy Németország miképpen reagál majd az amerikai tőkével történő magyarországi kőolajtermelés fejlődésére.

Vidékre szállítják az Angol Bank aranykészletét, mert London védhetetlen a légitámadások ellen

Londonból jelentik: Az Evening Standard jelentése szerint az Angol Bank aranykészletét amely a fővárosi központ pánclétermében van elhelyezve, vidéki bankokhoz szállítják át. Összesen 806 millió font értékű arany elszállításáról van szó, amiből 350 ezer font értékű aranyat el is vittek vidékre. Az aranykészlet elszállítás-

sának terve a legutóbbi nagy légigyakorlatok tanulsága nyomán alakult ki, midőn megállapítást nyert, hogy Londont nem lehet megvédeni. Így aztán több vidéki helyen elosztva igyekeznek az Angol Bank biztonságba helyezni aranykészletét.

Menekül az arany Európából

A nemzetközi feszültség hatása alatt az Egyesült-Államok felé irányul a tőke kiáramlás

Az arany árnak emelkedése minden időben kísérő körülménye a nemzetközi bonyodalmaknak. Amikor egyesek, főleg a nagy tőkepénzesek háborús bonyodalmaktól tartanak, megindul az aranyvásárlás és az arany ára emelkedni kezd. Az utolsó másfél hónapban ez a tünet érezhető a világ aranykereskedelmének központjában, Angliában. Az angol bank úgy tartja a font árfolyamát, hogy bizonyos áron felvásárolja a nemesfém-tőzsdére áramló aranyat, ugyancsak meghatározott áron pedig aranyat ad el. Ezeket a műveleteket az úgynevezett valutakiegyenlítő alap végzi. Ez az alap kénytelen volt július hónapban ötven millió font értékű aranyat eladni, augusztus első heteiben pedig az aranyvesztésig tizenkét millió font volt. Egye-

dül az elmúlt hét végén újabb 1.6 millió fontnyi aranyat kellett a valutakiegyenlítő alapnak eladnia. Az eddigi hírek szerint az arany feltarthatatlannál áramlik Franciaországból Angliába, Angliából és Németalföldről pedig Amerikába.

A londoni nemesfém-tőzsdén az arany árfolyama már 142 shilling és 3 pencere szökött fel.

Az arany árnak emelkedése Németalföldön kívül áttért a skandináv országokra is. Mindez azt igazolja, hogy a nemzetközi tőke a jelenlegi általános európai helyzetet súlyosnak tartja és az Egyesült-Államok felé törekszik, ahol az újból kezdődő konjunktúra a tőkének aránylag jó elhelyezési lehetőségeket biztosít.

Módosítják az erdőtermelési törvényt

A földművelésügyi minisztériumban most folynak a munkálatok az erdőtermelési törvény módosításának előkészítésére. A módosítást általános érdeklődés előzi meg, mert termelői körökben hangsúlyozzák, hogy a jelenleg érvényben levő törvényes intézkedések nem biztosítják a normális termelést.

A törvényt módosítással kapcsolatosan úgy a nemzetgazdasági, mint a földművelésügyi minisztériumhoz emlékiratot juttattak el a termelők és ezek az emlékiratok rámutatnak arra, hogy a termelés menetének és az ország faellátásának biztosítása érdekében, — különös tekintettel a tűzifa problémájára, — feltétlenül szükséges az 1935. évi vonatkozó törvények joghatályának felfüggesztése. Ezek az intézkedések hátrányosan befolyásolják az ésszerű erdőtermelést. Szakmai körökben pontos ada-

tok vannak forgalomban arról, hogy a jelenlegi körülmények között tűzifaválság léphet fel az országban.

A két minisztériumban alaposan tanulmányozták a termelők részéről rendelkezésre bocsátott nagy bizonyítékanyagot.

8000 vagon búzát vásároltak a szövetségek

Bucurestli híradás szerint a nemzeti szövetségi intézet eddig minden felajánlott búzamenyiséget megvásárolt. Ígyképpen nyolcezer vagon búzát vásároltak, ami annál érdekesebb, mert tavaly az egész buzaértékesítési akció során sem vásároltak többet hater ezer vagonnál. Egyes helyeken a hatóságok megállapították, hogy a búzát az előírt 40.000 leies minimális árnál olcsóbban vásárolják. Minden egyes esetben büntető jegyzőkönyvet vettek fel. A termelők több helyen azzal a kéréssel fordultak a szövetségekhez, hogy azonnal fizessék meg búzájukat. A jövőben az átvett búzát legkésőbb tíz napon belül kiegyenlítik.

ÁRFOLYAMOK

Augusztus 17-én

Devizák és effektív külföldi pénzek hivatalos árfolyamai a Banca Națională jegyzése szerint, 38 százalékos felárral: egyiptomi font 696.90—707.94, németalföldi forint 75.83—76.93, belgas 23.53—23.87, dán korona 30.29—30.77, finn márká 3.04—3.10, escudo 6.25—6.35, angol font 679.65—690.69, olasz lira 7.172—7.172, dollár 139.03—141.24, norvég korona 34.22—34.31, francia frank 3.66—3.86, cseh korona 4.77—4.87, svéd korona 35.12—35.67, észt korona 37.33—39.05, palesztinai font 680.34—691.28, zloty 27.73—26.29, svájci frank 31.58—32.36.

Harmincnyolc százalékos felár nélkül: egyiptomi font 505—513, németalföldi forint 54.95—55.75, drachma 0.99 (1.05)—1 (1.07), dinár 2.898—3.05, birodalmi márká 38—39, belgas 17.05—17.30, pengő 25 (26.50)—27, török font 82—83, angol font 492.50—500.50, lira 5.1966—5.1966, dollár 100.75—102.35, francia frank 2.65—2.80, cseh korona 3.46—3.53, lewa 1.24—1.30, palesztinai font 493—501, zloty 18.65—19.05, svájci frank 23.10—23.45.

Paritás: egyiptomi font 826.389, németalföldi forint 67.20, drachma 2.47, dinár 2.933, birodalmi márká 39.825, belgas 16.737, pengő 29.24, dán korona 44.803, finn márká 4.21, török font 78.99, escudo 7.396, angol font 813.598, pezeta 32.258, olasz lira 5.198, dollár 98.741, norvég korona 44.803, cseh korona 3.357, illetve 4.128, lewa 1.208, svéd korona 44.803, palesztinai font 813.598, zloty 18.753, osztrák schilling 23.52, svájci frank 21.11, illetve 23.89.

Hivatalos aranyárfolyam: angol aranyfont 1118 lei, Napoleon-arany 886 lei.

Behozatali középárfolyam (38 százalékkal): Amsterdam 85.84, Páris 5.11, Zürich 38.80.

Szabadforgalmu devizaárfolyam (augusztus 16-án): cseh korona 4.84—4.86.

Értéktőzsde: A piac továbbra is lanya, csekély számu kötés jön létre. Árak: Exproprierea 64 és háromnyolcad, Renta perpetua 64 és egynegyed, Consolidarea 44.40, Desvoltarea 64 és ötnyelcad, Stabilizarea 63. — A részvénytiacon általában csökkenő árfolyamirányzat uralkodik.

Terménypiac: Az amerikai búzapiac megéltékült. Belföldön, Constanta a piac változatlan ugy buzaban, mint arpanban. A repce irant elenk kereslet nyilvánul meg. Üzletelen a bansasgi gabonapiac. A bansasgi gabonapiacon a buza es a tengeri irányzata lanya es az üzleti forgalom igen gyenge. A piaci árak a következők: buza 40 lei ab Timisoara. Tengeri 325, zab 380, új lencse 420—430, takarmányárpa 315, tavaszi árpa 360, korpa 280, bányati repce 580, káposzta repce 590, kismalmi liszt a 30.70-es beosztásból 760, nagymalmi liszt 780 lei százkilónként.

— GYENGE VOLT A TAVALYI DOHÁNYTERMÉS. A földművelésügyi minisztériumhoz érkezett jelentések szerint az 1937. évi dohánytermés ugy minőségileg, mint mennyiségileg igen gyenge volt. A termés összértéke 215 millió 697 ezer 797 lelt tett ki. Összehasonlításképpen érdemes megjegyezni, hogy Európa legnagyobb dohánytermelő országa Görögország, ahol a terméshozam 50 millió kiló, szemben a Romániában elért 10 millió 267 ezer 264 kilóval. Második helyen Olaszország következik 40 millió hozammal.

HAMBURG-AMERIKA LINIE



Rendszerezés hajójáratok

Északamerika, Kanada, Középamerika, Kuba-Mexiko, Délamerika, Keletázsia, Ausztrália és Hollandiandiába

Tengeri utazások

tökéletes üdülést és sok örömet nyújtanak!

Földközi-tengeri utazások tavasszal és ősszel, Északi-tengeri és atlanti-szigeti utazások, Nyugatindiai utazások, Világkörüli utazások, Utazások Afrika körül valamint olcsó tengerentúli tanulmányi utazások

Felvilágosítások, prospektusok díjmentesen kaphatók a Hamburg-Amerika Linie S. A. R.

képviselőténél:

Kunst'er utazási iroda
Arad, Bul. Regina Maria 24.
Telefon 10-36

Rádióműsor

— Romániai rádióműsor —

PÉNTEK, AUGUSZTUS 19

București, 6.30: Ritmikus torna, hírek, reggeli hangverseny gramofonlemezek. Vidám hang-
lemezek. Utána háztartási és gyógyászati ta-
nácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek, sport,
vizálásijelentés. 13.25: Déli hangverseny. A rá-
dió-zenekar játéka. A zenekart vezényli: Ion
Ghiga. A műsor egyik számaként szerepel: Bar-
tók Béla: Román népies táncok. 14.15: Időjel-
zés, időjárásjelentés, hírek. 14.30: A hangver-
seny folytatása, Gramofonlemezek. A műsorban
a következő zeneszerzők művei szerepelnek:
Schubert, Brahms, Reger, Dargomiskij, Leon-
cavallo, Smetana, Chopin. 15.20: Közlemények.
19: Időjelzés, időjárásjelentés. 19.15: Vegyes
zene gramofonlemezek. 20: Felolvasás. 20.15:
Sabina Niculescu (hárfa) és I. Fotino (gordonka)
hangversenye. A műsorban a következő szer-
zők szerepelnek: Marneff, Saint-Saens, Tour-
nier. 20.40: Balalajka-zenekar. 21.10: Alex Bă-
dău felolvasása. 21.25: Verdi: „Rigoletto”,
I. szünetben (22.20): Hírek. II. szünetben (23):
Sport. 23.45: Hírek a külföldre francia és német
nyelven.

Budapest I. 7.45: Torna. Utána: Hanglemezek.
Kb. 8.20: Étrend, közlemények. 11: A Magyarok
Világkongresszusa záróülése. 12.10: Nemzetközi
vizálási szolgálat. 13: Déli harangszó az Egyete-
mi templomból. Időjárásjelentés. 13.05: Barabás
Lidia hegedű, Szomolányi János, az Operaház
tagja énekel, zongorakísérettel. Közben 13.30:
Hírek. 14.20: Pontos időjelzés, időjárás- és viz-
álásijelentés. 14.30: Rendőrszenekar. 15.35: Hi-
rek. 15.50: A rádió műsorának ismertetése. 16:
Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 17.15:
A rádió diákkörháza. 17.45: Pontos időjelzés,
időjárásjelentés, hírek. 18: A rádió szalonzene-
kara. Közben kb. 18.45: Sportközlemények.
19.30: II. Szilveszter pápa, Balogh József elő-
adása. 20: Magyar művészek hanglemezei. 20.
30: A magyar Himnusz ünnepe a Gyöngyösi Ist-
ván Társaság rendezésében. Utána kb. 21.10:
Hírek. 21.30: Lászlóffy Margit Liszt-műveket
zongorázik. 22.10: Farkas Jenő cigányzenekara.

22.45: Időjárásjelentés. 22.50: Közvetítés a Vi-
gadóból. 0.10: Szalonötös.

Budapest II. 19.30: Paksy Jenő és Kárpáthi Zoltán
magyar nótákat zongorázik. 20: A táblabíróvilág
orvosai. 21.10: Hanglemezek. 22.30: Hírek, időjá-
rásjelentés.

SZOMBAT, AUGUSZTUS 20.

București, 6.30: Ritmikus torna, reggeli hangver-
seny gramofonlemezek. Könnyű szórakoztató
és tánclemezek. Utána háztartási és gyógyá-
szati tanácsok. 13.15: Időjelzés, kulturális hírek,
sport, vizálásijelentés. 13.25: Déli hangverseny.
Gramofonlemezek. 14.15: Időjelzés, időjárásje-
lentés, hírek. 14.30: A hangverseny folytatása. Gra-
mofonlemezek. A műsorban a következő zene-
szerzők művei szerepelnek: Belton, Wood, Tho-
mas, Leoncavallo, Vilnov. 15.20: Közlemények.
A rádióval kapcsolatos kérdések. 19: Időjelzés,
időjárásjelentés. 19.02: A „Mihai Viteazul” gár-
daezred fuvószenekarának hangversenye. Vezé-
nyel Giugariu kapitány. A műsorban az alatti
szerzők művei szerepelnek: Giugariu, Ohlsen,
Schubert, Dinicu, Schreiner. 20: Alexandru
Marcu egyetemi tanár előadása. Az előadás cí-
me: „A klasszicizmus az új Olaszországban”.
20.15: Az „Allegro” modern ének- és zeneegyt-
tes hangversenye. Vezényel: Constantin Vintile-
scu. 21: Rádióüzenetek. 21.15: A Ghinda-jazz-
zenekar hangversenye. Petre Alexandru ének-
számaival. 22.30: Hírek. Sport. 22.45: Vegyes
zene gramofonlemezek. 23.45: Hírek a kül-
földre angol nyelven. 24—1: Gramofonlemezek.

Budapest I. 9: Hírek. 9.30: Szent István napi kör-
menet közvetítése a Várból. Beszél Pusztai Sán-
dor. Utána 9: Egyházi ének és szentbeszéd a
budavári Koronázó főtemplomból. A szentbeszé-
det Serédi Jusztinian bíboros érsek, hercegprí-
más mondja. 12.15: Evangélikus istentisztelet.
Prédikál Kapi Béla püspök. 13.20: Pontos időjel-
zés, időjárás- és vizálásijelentés. 13.35: Örsgé-
váltás a budavári királyi palotában. 14.25: Az
Operaház tagjaiból alakult zenekar. 15.35: I. sz-
regőscsoport. 16.10: Harsányi Gizi meséi. 16.35:
A rádió szalonzenekara. 17.45: Három ardeali—
erdélyi író: Koós Károly, Nyíró József és Tamá-
si Áron, Zágoni Dezső előadása. 18.10: Néprajzi
hanglemezek. 18.50: Szent István a magyar szá-
zadok tükrében. Összeállította Csapody Csaba.

Hol fordíttassa okmányait?

MITRA I. ALEXANDRU-nál!

dipl. jegyző és vizsgázott törvényszéki
jegyző, hivatásos FORDÍTÓ, fordításokat
eszközöl felesésség mellett a következő
nyelvekből: Román, magyar, német, fran-
cia, angol, olasz, spanyol, orosz, latin,
cseh, lengyel, holland, szerb, bolgár.

**Arad egyedüli többnyelvű
fordító irodája. — Informá-
ciósiroda. — Bejegyzett cég.**

Arad, Bulev. Regele Ferdinand 5. Ceanadi
Bank-palota Másolásokat és levelezéseket
vállal. cégek részére jutányos díjazás mellett.
Szegényeknek, munkanélkülieknek ked-
vezményt nyújt.

Telefon: d. e. 9—1-ig. d. u. 3—7-ig.

Felolvassa Fáy Béla. 19.20: Pertis Pali cigány-
zenekara. 20.30: István király. Hangjáték két
részben. Irta Sik Sándor. Rendező Németh An-
tal. Utána kb. 22: Hírek. 22.25: Budapesti Hang-
versenyzenekar. Vezényel Polgár Tibor. Szü-
netben 23: Időjárásjelentés. 23.50: Sári Elemér
cigányzenekara muzsikál. Orbán Sándor énekel.
Közben kb. 24: Hírek német és olasz nyelven.
1.05: Hírek külföldi magyarok számára.

Budapest II. 12.15: Hanglemezek. 18.50: Kerpely
Jenő gondolkodik. 19.30: Elbeszélések. 20: Me-
zőgazdasági felőra. 20.35: Az Országos Postás-
zenekar műsora. 21.35: Hírek. 21.55: Táncleme-
zek.

Hirdessen

az Aradi Közlöny-ben

APRÓ HIRDETÉSEK

Egy apróhirdetés 20 lei. Minden további
ára 10 szóig csupán 20 lei. : sz. 2 lei

HÁZASSÁG

19 éves, csinos gazdálkodó leány ötmillió
ingatlan, kétmillió készpénzhezoránnyal.
28 éves, csinos özvegy 4 millió vagyon-
nal férjhez menne. Összekötötést létre-
hoz Bizony Ferenc házasságközvetítő-
irodája. Timișoara. 5003

Intelligens, barna urleány keresi azon
szolid, jobballású 35—40 év közötti ur-
ember ismeretséget, lehet vidéki is, ki
öt élettársul választaná. „Élettárs” jel-
igére a kiadóban. 5139

ALKALMAZÁS

Perfekt ügyes szobalány szeptember
1-re felvétetik. Cím a kiadóban. 5069

Jó bizonyítvánnyal rendelkező szoba-
leányt azonnalra keresek. Jelentkezni a
házmesternél, Str. Moise Nicoară 12.
4886

Szerény tisztviselő, ki románul és ma-
gyarul perfekt gépel, irodai alkalmazást
keres. Ajánlatokat „Szép írásu” jelíggel
a kiadóba kér.

40—45 év körül egyedülálló komoly min-
denest keresek vidékre. Cím a kiadó-
ban. 5124

Gyermekeket, fiatal házaspár házmes-
ternek ajánlkozok, vagy bejárónőnek. Cí-
meket a kiadóba kér. 5140

ELLÁTÁS

Uricsaládnál, a Ghiba Birta leányliceum
közvetlen szomszédságában, vidéki diák-
leány teljes ellátással otthoni talai Ci-
meket „Öthön” jelíggel az Aradi Köz-
löny kiadóiába kérek.

Két fiatal diákleányt teljes ellátásra ur-
icsalád felvesz. Ugyanott német, francia,
angol privátórak. Cím a kiadóban. 5123

ÜZLET

Rentábilis vállalatot 50—80.000 lei tők-
vel finanszírozni, esetleg betársulni.
Címeket „Tőke garantálva” jelíggel a ki-
adóba kérek. 5144

VÉTEL-ELADÁS

ELADÓK

Agypárna, tüll-
asztalterítők, filc-
applikációs tüll-
terítők, nippalá-
valók, diványpár-
nák és egyéb
kézimunkák

FEKETE

Strada Cosbuc 84 sz.

Elegáns francia dízháló költözés miatt
eladó. Megbízott: Comisio biz.-üzlet. Da-
cia-kávéház mellett. 5141

LAKÁS

Kettőszobás, fürdőszobás és egyszobás,
fürdőszobás lakás összes mellékhelyisé-
gekkel kiadó szept. 1-re. Str. Oituz 111.
5118

KÜLÖNFÉLÉK

Haláleset

elutazás, költözködésből kifolyólag
veszek készpénzért ocska bútoro-
kat, ruhaneműket, ágyneműt, mat-
racot, szőnyegeket, varrógepet,
egész lakberendezést, könyveket,
festményeket, hangszereket, makula-
turapapírt, ócskavasat, nálláshol-
mit. — Vásárolok lakásban és pad-
lason heverő bármilyenféle felesle-
ges nemi, sima- és stb. Vidékre
is megyek. Címeket lakasomra. Le-
velezőlap- vagy személyes hívásra
hazhoz jövök. Gofdu-ucca 5.

Steiner Sándor.

Telefon 26-15. Telefon 26-15.

Dízhálók, ebédlő,

kombináltsekrény, roasztalok, osz-
lások, üstök, tölgyes zoba, antik órák,
blender, mayer üvegarnitúra, fiokos se-
retek, antik szekrények és virágok
nagy választékban

Zálogkölcsonöket

közvetünk. Előleget adunk, zálog-
céduláját osonn összeadhatjuk.

TEMPO bizományi üzlet,
Fischer Eliza-palota.

HATSCHER

Ingatlanforgalmi iroda
Arad, Biv. Carol 46. (Lakás ugyanott)
előnyös ajánlatok

Belvárosi emeletes luxusvilla, legmo-
dernebb összkomfort, garázsok, szute-
rén, sok személyzeti helyiség, park, 1
millió 500 ezer. — Iparos Kulturához
közel magasföldszintes hétszobás villa, tel-
jes komfort, szuterén, 900 ezer. — Bul-
Reg. Ferdinandhoz közel új félemleres
háromszobás családi ház, elő, fürdő,
cselédszoba, parkett, esslg. rollók, cse-
répkályhák, nagy terrasz, külön kom-
plett kislakás, több bejárat, mosókonyha,
pince. 625 ezer. — Közkórházhoz közel
alápincézett négyszobás, elő, fürdő,
cselédszoba, parkett, esslg. rollók, szép
kert, 600 ezer. — Főposta táján mag-
asföldszintes masszív ötszobás, parkettás,
nagy üvegezett verandával, esslg. rollók,
fürdőszoba, mosókonyha, nagy pince,
600 ezer. — Főter mellett teljesen alapin-
cézett négyszobás, hallos, passage-val,
modern komfort, parkett, esslg. rollók,
kert, 600 ezer. — Körüli magasföldszintes
erősejtésű, teljesen alapincézett negy-
szobás masszív ház, esslg. rollók, ösz-
mellékhelyiségek, beépíthető nagy front,
460 ezer. — Centrumban alapincézett há-
romszobás, elő, fürdő, cselédszoba, par-
kett, cserépkályhák, esslg. rollók, mo-
sókonyha, tetővilágítás, 360 ezer. —
Ugyanott négyszobás, fürdőszobás régi,
erős ház, 200 öl telek, 350 ezer. — Fő-
uton, a városigeti táján háromszobás
magasföldszintes pincével, 270 ezer. — Per-
nyával autóbusszmeállónál 2 lakású al-
akítható négyszobás szép ház, 260 öl
kert, kedv. fiz. felt., 260 ezer. — Consis-
torului-ucca mellett háromszobás, fürdő-
szobával, pince, 260 ezer. — Marospart
mellett új háromszobás, pincével, fürdő-
szoba, összközművek, 205 ezer. — Ian-
cu-térhez közel kétszobás, fürdőszobával
cserépkályha, 170 ezer. — Rendőrséghez
közel kétszobás, összközművekkel, cse-
répkályha, 165 ezer. — Gyermekkórház-
hoz közel szoba, konyhás telekárban
100 ezer.

Legújabb jelentéseink:

Angol—japán zászlóaffér Sanghaiban

Részeg angol matrózok sárbatiporták a japán lobogót

Sanghaiból jelentik: Egy angol torpedóromboló matrózai Sanghaiban letörték egy kitűzött japán zászló rudját és többeket arra kényszerítettek, hogy ők is rátapossanak a japán lobogóra. A vizsgálat az incidens körülményeinek kiderítésére

megindult. Ugy japán, mint angol részről annak a reményüknek adtak kifejezést, hogy az ügyet sikerül simán elintézni és az esetnek nem lesz további folytatása.

Daladier feltűnéstkelő nyilatkozata az alaptalan európai „aranypánik“-ról

Uj kormányintézkedéseket jelentett be a frank és Franciaország védelme érdekében

Párisból jelentik: Daladier francia miniszterelnök ma nyilatkozott a sajtónak és többek között a következőket mondotta:

— A nemzetközi zavarok miatt, — amelyek egyébként túlzott borúlátással voltak a sajtóban feltüntetve — bizonyos fokú nyugtalanság volt tapasztalható különböző európai országok valutáinak sorsa felett. Ugyanakkor megkezdődött az arany vásárlása és felhalmozása és ez valamennyi európai pénzügyi piacon tapasztalható volt. Ez az arany-felhalmozás alaptalan volt, de ráadásul hibája is azoknak az országoknak, amelyekben tapasztalható volt. A francia frank sorsa miatti nyugtalanságok képezték legnagyobb részét az általános zavarnak és részben azoknak a híreknek voltak tulajdoníthatók, hogy a beváltást szigorúan ellenőrizni fogják és hogy országunk pénze újabb devalorizálás előtt áll. A francia kormány határo-

zott ellensége a beváltás ellenőrzésének és egy újabb aláértékelésnek. Eltekintve azoktól a káros hatásoktól, amelyeket a fenti intézkedések megvalósítása hozna magával, nagyban hozzájárulnának a nemzetközi egyetértés meggyöngyítéséhez s így súlyosan veszélyeztetnék az európai békét is.

Daladier kijelentette még, hogy feleslegesnek tartja megcáfolni azokat a neveltséges és természetesen valótlan híreket, hogy a kormány tagjai között nézeteltérés állna fenn. A miniszterelnök bejelentette még, hogy rövidesen a rádióban beszédet fog tartani és közölni fogja a kormány erőteljes intézkedéseit, amelyek részben a frank szilárd-sága, részben pedig a nemzetvédelem érdekében foganatosítandók. A kormány meg van arról győződve, hogy minden francia, aki hisz hazájának a jövőjében, meg fogja tenni kötelességét, mint a kormány is megteszi a magáét.

Elkészült Horthy Miklós magyar kormányzó berlini fogadtatásának nagyszabású programja

Paleologu feltűnéstkelő cikke a „Romania“-ban a magyar külpolitika irányáról

Berlinből jelentik: Magyarország kormányzójának a minap bejelentett látogatása nagy visszhangot keltett a német közvéleményben. A magyar államfő és kormányának tagjai szívesen láttak vendégek s látogatásuknak rendkívüli jelentősége van a mai európai helyzetben. A német flotta legfiatalabb tagját a jövő hétfőn Horthy Miklósné fogja fényes történelmi névre keresztelve vízre bocsátani. Ez a hajó is egyik emléke lesz a fényes keretekbe foglalt magyar látogatásnak.

Az előkészületek a nagy napokra serényen folynak, pontosabban már befejezésükhöz közelednek. Az Unter den Linden és a Wilhelmsplatzon, Hitler székházával szemben meg felszerelték a Mussolini látogatásakor épített világítótoronyokat, amelyeknek saját külön fényoszlopok vannak, úgyhogy tündéri fénybe borítják Berlin politikai központját. A magyar államfő Hitler palotája mellett, Hindenburg egykori székházában fog lakni. Ablakaiból a német főváros legfrissebb terében gyönyörködhet.

Maga a program úgy van összeállítva, hogy — meglepetésekkel szolgáljon. Az első nap, augusztus 22-ike, a német flotta ünnepe lesz. A hajóavatás után következik a flottaszemle Horthy Miklós, Európa egyik legkiválóbb tengerészeti szakértője előtt és azzal kapcsolatosan a tengeri hadgyakorlat. Ágyuk-fognak dörögni és repülőgépek vesznek részt a páncélosok küzdelmében. A haditechnika minden vívmányát kipróbálják a hadijáték keretében, mely igénybe fogja venni a délutánt, az estét a késő éjjelig. Amikor pedig vége a gyakorlatnak, Hitler Adolf vendégeivel együtt Grille nevű hajóján utra kél Helgoland felé.

A kieli fényes és izgalmas napot nyugalmassabb nap fogja követni Helgolandban. A híres sziget Németország bejáratát védi az Északi tenger örökké zajgó hullámai között. Valaha hatalmas erő volt, amely a világháború alatt dacolt min-

den ellenséges támadással. A háború után szétrobantották a vörös sziklába épített és általuk tartott és védett erődeit, bástyáit, ágyuk számára épített betonos teraszait. Most azonban Helgoland mutatja a legkisebb területen, de egyúttal a legbeszédesebben, hogy a német hatalom katonailag talpraállott. Helgoland ma újból őrt áll az Északi tengeren.

A Grille azután a magyar vendégeket a szigetről Hamburgba fogja vinni.

Hamburggal kezdetét veszi a német vezető városok látogatása. Hamburg a német kivitel egyik központja, a város kormányzata fényes fogadást rendez a magyar államférfiak tiszteletére. A látogatás csak rövid lesz, a kormányzó feleségével és a magyar miniszterekkel a fogadás után különvontan Berlin felé veszi az útját. A berlini napok fénypontja lesz a nagy katonai szemle a most ki-szélesített Tiergartenen keresztül vezető sugárút egyik legszebb pontján: a Technische Hochschule mellett. A berlini katonai szemle méltó kiegészítője lesz a kieli flottagyakorlatnak. Két napot fog Horthy Miklós és neje a német metropolisban tölteni.

Az utolsó állomás lesz Nürnberg, a nemzeti szocialista mozgalom székháza.

A fővárosi „Romania“ külpolitikai cikkírója, J. Paleologu, a lap legutóbbi számában foglalkozik Horthy Miklóssal, magyar kormányzó közeli németországi utazásával.

— „Kétségtelen, — írja a neves publicista figyelmet keltő cikkében — hogy ez az esemény, különösen a mi szempontunkból nagy jelentőséggel bír, s éppen ezért érdemes hosszabban beszélni a magyar kormányzó berlini útjáról, hiszen bármit is higyenek, bármit is gondoljanak és bármit is reméljenek nyugati

szomszédaink, Magyarország valóságos érdekei azt kívánják, hogy a kisantant államaival, első sorban pedig Romániával való kapcsolatait loyális és határozott tisztázást nyerjenek.

— A békekötés alkotta jó, vagy rossz, de bizonyos, konkrét esetekben a legyőzött államok részére kedvezőbb helyzetet biztosító legkörben Magyarország megcsönkítettnek, olyan nak tekintette magát, mint akit sérelem ért — írja a „Romania“ neves cikkírója. — Ebben az akcióban olyan államok támogatták, amelyek a legkevésbé sem tehetők volna ezt. A kisantant azzal a kitűzött céllal jött létre, hogy a Magyarországgal szemben ellentétes álláspontot képviselje.

A cikkíró felteszi ezután a kérdést: Melyek a valóságos érdekei Magyarországnak és milyen irányban lehetne ezeket alkalmazhatóvá tenni?

— Elsősorban — folytatódik a cikk — bár a nemzetközi politika mai gyakorlata szerint az érzelmeknek nem lehet helye, már különösen azért sem, hiszen mind jobban kezdi uralni a nemzetközi érintkezést a gazdasági kihatás, felmerül a kérdés, vajon nem tudná-e Magyarország érdekeit olyan irányba fordítani, ami az őt környező, általában pedig a Dunamedence országainak vele együtt kölcsönösen javára válna?

— Egy jövőbeni háborúban, — bármely félhez is csatlakozzék, — Magyarországnak nincs nyernivalója. Egy rövid és futó pillantás a jelenlegi nemzetközi helyzetre, ugyanakkor azonban kellő jelentőséget tulajdonítva a francia—angol együttműködésnek és az Egyesült Államok közvéleménye határozott állásfoglalásának, világosan mutatják Magyarország irányvonalát a nemzetközi politikában.

Ha a Balkán-antant államai képesek voltak arra, hogy a Balkán-félszigeten, amelyet a világháborúig, mint örökös háborus tüzfészket tartottak nyilván, állandó biztonsági helyzetet és valamennyiük részére előnyökkel járó kölcsönös együttműködés légkörét teremtsenek, vajon miért nem volna lehetséges ez tekintetbe véve a geopolitikai viszonyokat is, ugyanez a Duna-medencében? Olyan kérdés ez, amelyre az adandó válasz — fejezte be érdekes mondanivalóját a „Romania“ cikkírója. — nem azoktól az államoktól kell várunk, amelyeknek nemzetközi politikai érdekei le vannak szögezve, hanem önmagunktól.

A berlini lapok jelentése szerint Hitler és Horthy találkozásán semmiféle új egyezmény megkötésére nem kerül sor. Hangsúlyozzák, hogy a két államférfi kézszorítása többet jelent minden papiros okmánynál és feleslegessé teszi azt a formulát, amelyre a német—magyar kapcsolatoknak eddig sem volt szüksége. Kétségtelen, hogy szóba kerül majd valamennyi Berlin és Budapestet érdeklő probléma, különösen a két államnak bizonyos szomszéd államokhoz való viszonyának alakulása áll az eszmecserék előterében. A két államférfi közti első bizalmas beszélgetés Hitler hadijachtján, a Grillenek fedélzetén fog lefolyni.

Üvegkoporsóban fekszik Hlinka holtteste

Rózsahegyéről jelentik: Hlinka páter holttestét bebalzsamozták és a rózsahegyvi plébánia szalonjában üveg koporsóban ravatalozták fel. Valóságos népvándorlás indult Rózsahegyre, hogy utolsó istenhozzádot mondjanak egykori vezérüknek. A város saját halottjának tekintik Hlinka pátert és nagy gyászompával fogják örök nyugalomra helyezni. A szlovák néppárt tegnap este értekezletet tartott, amelyen megbeszélték a temetés részleteit.

Legújabb sport!

Norvégia nem vállalja az 1940-es téli Olimpiát

Osloból jelentik: A norvég olimpiai bizottság úgy határozott, hogy Norvégia nem vállalja az 1940. évi téli olimpiai játékok megrendezését, hanem azt kéri, hogy Norvégiát az 1944. évi téli olimpiai játékok megrendezésével bízzák meg.